The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pětnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gaunamos per laiškų.
"Lietuva" spandina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka knogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 22 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 27 d. Gegužio (May) 1904 m. Metas XII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Maskolijos su Japonija.

Pereitą sanvaitę japoniečius pasiekė gana didelis nepasisekimas ir tai ant jurių, bet iš to maskoliai ne labai gali džiaugtiesi, kadangi ta me caro admirolų nuopelnai ne dideli; ten, kur maskoliški admirolai prie japoniečių nelaimės yra rankas pridėję, jie peržengė terptautiškas civilizuotų tautų priimtas tiesas. Laike tirštos miglos ant jurių susimušė du japoniški kariški laivai ir vienas teip dručiai likosi pagadytas, kad tuojaus paskendo. Tik dalį jurininkų nuo jo pasisekė išgelbėti, kiti prigėrė, bet kiek prigėrė, tikrai nežinia, kadangi japoniškas randas to nepagarsino. Už šitą nelaimę reikia kaltinti japoniškos laivynės viršininką, arba vien susimušusių laivų kapitonus. Laike miglos kariški laivai laike karės turi plaukti su dideliu atsargumu, tik atsargumas gali apsaugoti nuo nelaimių. Kitą karišką laivą japoniečiai nužudė tokiu budu, kad jis užbėgo ant maskolių ant jurių paleistų torpėdų; torpėdos expliozija išardė laivą ir jis paskendo; prigėrė didesnė dalis ant jo buvusių žmonių. Pamatę japoniečių nelaimę maskoliai, iš Porto Arthuro išsiuntė savo torpedinius laivus, bet priešais išėję japoniški laivai privertė maskolius grįžti atgal ir japoniški laivai išgelbėjo dalį jurininkų nuo paskendusio laivo.

Japoniečiai tvirtina, jog paskutinė nelaimė pasiekė japonišką karišką laivą dešimts angliškų mylių nuo kranto, taigi neutrališkoj jurių dalyj, kur, pagal terptautiškas tiesas net karės laike nieks neturi tiesos mėtyti torpėdų. Pagal terptautiškas tiesas: tik 3 angliškos mylios nuo krantų jurių priguli tam kraštui, kurio krantai prie jurių prieina; tik ant tokio ploto vedanti karę gali kloti torpėdas, bet ne toliau, kadangi tolesni jurių plotai yra neutrališki, niekam ne priguli, ant tolesnių plotų be jokio stabdymo turi tiesą plaukti laivai nevedančių karę tautų; taigi ant padėtų toliau torpėdų galėtų užbėgti ir neutrališkų kraštų laivai ir už nelaimę, už pagadinimą neutrališkų kraštų laivų turi atsakyti padėjęs priešais terptautiškas tiesas torpedas kraštas; turi užmokėti atlyginimą už padarytas nevedančioms karių tautoms skriaudas ir da gi jas perprašyti už nelaimę. Japoniečiai atsišaukė į visas civilizuotas tautas protestuodami prieš pasielgimą maskolių, apskųsdami juos už sulaužymą terptautiškų tiesų. Iš tikro šioje karėj maskoliai tankiau negodoja terptautišką tiesą ir elgiasi daug žiauriau negu japoniečiai. Maskoliai sušaudė daug paimtų japoniečių, tie gi, kaip garsina pats maskoliški nelaisviai, su paimtais į nelaisvę ir pašautais maskoliais elgiasi labai žmoniškai; patekusiems į nelaisvę maskoliškiems daktarams paveda gydymą maskolių, gulinčių japoniškuose ligonbučiuose.

Į Paryžių, Londoną, net į Peterburgą atėjo žinia, buk Vladivostoko porte užbėgo ant uolų maskoliškas kariškas laivas „Bagatir" ir buk nėra vilties išgelbėti laivą; jurininkus nuo jo perkėlė ant kitų laivų. Maskoliškas randas garsina, buk tas yra neteisybė, bet pagal privatiškas žinias paskalas tas yra teisingu. Randas užgina tik todėl, kad žinia ta nedarytų negero įspudžio ant gyventojų, kad jie nekaltintų rando ir karės vedėjų. Iš tikro, jeigu kariškas laivas gali užbėgti ant uolų locname porte, kurį juk turi gerai pažinti laivų kapitonai, tai už tai galima kaltinti tik laivų kapitonus.

Į Vladivostoką atkako caro paskiras vietoj pražuvusio Makarovo naujas viršininkas maskoliškos kariškos laivynės, stovinčios Port Arthuro uostoj, admirolas Skridlov. Į Port Arthurą jis vienog prisigriebti negal, kadangi tas miestas japoniečių apstotas lygiai nuo jurių, kaip ir nuo sauszemio. Skridlovui todėl atseis pasiganėdinti vadovyste ant daug silpnesnės laivynės stovinčios Vladivostoko porte, kuri, bent šiuom tarpu, nieko negalės nuveikti.

Maskoliai giriasi, buk jie Porte Arthuro turi dabar ir povandenines valtis, su kurioms daug blogo galėsę padaryti japoniškai laivynei. Londono laikraščiai besigyrimą maskolių laiko už neteisingą, kadangi nuo seniai buvo žinoma, kokius ir kur povandeninius laivus dirbo keno nors dirbtuvės, iš tų maskoliai nė vieno nepirko, pats gi pasidirbdinti į teip umą laiką negalėjo, ant padirbimo povandeninio laivo reikia ilgesnio laiko net dirbtuvėse turinčiose reikalingus tam tikslui įtaisymus, maskolių gi dirbtuvės tokių įtaisymų neturi. Japoniečiai, girdi, turi jau kelis povandeninius laivus: vienus pirko Anglijoj, kitus Amerikoj; kelis dirbdina dabar savo locnose dirbtuvėse.

Ant sauszemio pereitą sanvaitę nieko svarbaus neatsitiko, arba bent nieko tokio nepagarsino. Laikraščiai rods paleido daug prieštaraujančių žinių, bet mažai iš tų žinių likosi patvirtintų. Pirmiausiai garsino, jog armija Kuropatkino iš visų pusių likosi japoniečių apstota ir turės arba prasimušti, arba pasiduoti, kadangi mat didelės gana japoniečių pajiegos, einančios nuo šono, užėmė besitraukiantiems atgal užpakalį. Žinia ta pasirodė neteisinga. Japoniečiai netik Kuropatkino neapstojo, bet sugrąžino atgal pertoli nužengusias pryšakin kariumenės dalis ir apsistojo. Kokios priežastys tą galėjo pagimdyti, tikrai nežinia. Maskoliai giriasi, buk jie sumušė japoniečius ir privertė juos traukties atgal, bet tas neišrodo teisingu, kadangi niekur didesnio susirėmimo nebuvo. Matyt japoniečiai traukimą pryšakin apstabdė todėl, kad dar neturi pakaktinai pajiegų, laukia atgabenimo iš Japonijos daugiau kareivių. Iš tikro pabaigoj pereitos sanvaitės net keliose vietose japoniečiai išsodino naujus kareivius. Gal but teiposgi, kad japoniečiai bandys per šturmą veržti Port Arthurą, todėl ant to reiks daugiau turėti kareivių. Galima vien spėti apie priežastis apsistojimo japoniečių, bet tikros priežastys visgi nežinomos.

Pereitą sanvaitę Peterburge praplito, rodosi tyčia paties rando paleistas, paskalas ant nuraminimo gyventojų, buk prie Port Arthuro buvo smarkus mušis, buk iš tos tvirtynės išėjo maskoliškas jenerolas Stoessel ir tokiu budu apgulę tvirtynę japoniečiai atsirado terp dviejų priešų; mušyje buk japoniečiai nužudė 10000 kareivių užmuštų, o dar daugiau pašautų; maskoliai gi buk nužudė vos dešimtą to skaitliaus kareivių dalį. Tą paskalą, savo paties paleistą, paskui vienog atšaukė pats maskoliškas randas.

Kaip iš tikro yra ant karės lauko, kas ten svarbesnio atsitiko, nežinia. Rods lygiai maskoliai, kaip ir japoniečiai daleido atkakti laikraščių reporteriams ir turtingi viso svieto laikraščiai išsiuntė tuojaus savo korespondentus, bet per tai tie laikraščiai daugiau nežino, negu pirma. Laikraščių korespondentų nė maskoliški, nė japoniški jenerolai neleidžia ten, kur gali ką svarbesnio pamatyti, tai visgi nedidelė nauda, kadangi jų raštai yra po cenzura, cenzoriai nedaleidžia pranešti negeistinų žinių. Tokiu budu laikraščiai nuo karės lauko negali gauti teisingų žinių.

Caras pereitą sanvaitę važinėjo po pietinę Maskoliją, kur kariumenė tapo mobilizuota ir paskirta ant siuntimo ant karės lauko. Maskoliškuose laikraščiuose pilna aprašymų, kaip kareiviai karštai sveikino carą. Tame nieko įstabaus nėra, kadangi nuo pastojimo į kariumenę juk kareivius mokina, kaip turi sveikinti carą; jeigu teip nedarytų, kaip išmokino, juk butų nubausti. Nekareiviai valdoną priėmė gana šaltai.

Pats randas garsina, jog ant Kaukazo buvo maištai, kuriuos stabdant tikrai maskoliškas budu, net kelios dešimtys žmonių likosi užmuštų ir pašautų. Maištai buvo teiposgi Varšavoj, Lodziuje, Kijeve, Odesoj ir Vilniuje.

Karė ir nepasisekimai maskolių pradeda išduoti jau vaisius. Dėl karės ir nepasisekimų likosi suskubintas ir daleidimas lietuviškos spaudos lotyniškoms literoms Maskolijoj; jeigu ne tas, dar gal su spaudos daleidimu butų reikėję laukti porą metų. Mat netikusio caro nelaimė kitiems ant gero gali išeiti.

Pietinė Azija.

Traukimas anglijonų ant sostapilės Tibeto apsistojo, eiti toliau mažam anglijonų pulkeliui gana pavojinga, priešais anglijonus stovi kur kas didesnės tibetonų pajiegos. Rods ginklai tibetonų kur kas niekesni, bet užtai skaitlius jų daug didesnis. Anglijonai stovi apkasuose ir nedrysta iš jų išeiti. Pereitą sanvaitę ant apžvalgymo išėjo mažas anglijonų pulkelis, bet juos tibetonai privertė grįžti atgal. Susirėmime anglijonai nužudė kelis kareivius, ir vieną oficierą. Vadovas angliškos expedicijos pareikalavo atsiuntimo kuo greičiausiai pastiprinimo, kadangi su toms pajiegoms kokias jis turi, negali išdrįsti žengti toliau. Skaitlius laikančių apstotus anglijonus tibetonų didinasi, kadangi jų traukia vis daugiau iš visų Tibeto kraštų.

Holandiečiai pradėjo tarybas su pasikėlusiu prieš jų valdžią Atčino sultanu. Sumuštas keliuose gana dideliuose mušiuose sultanas, išreiškė norą pasiduoti. Nežinia tik ar susitaikęs, jis ilgai sandarą užlaikįs. Juk terp jo ir Holandijos gubernatoriaus ne sykį jau buvo sandara padaryta, bet po kokiam laikui vėl atsinaujino karė. Daug priežasčių atsiliepia ant atnaujinimo karės.

Afrika.

Pereitą sanvaitę Morokko plėšikai išvedė turtingą amerikoną ir anglijoną, tikėdamiesi gauti didelį išpirkimą. Amerikos pasiuntinys Paryžiuj kreipėsi prie turinčio didžiausią įtekmę ant Morokko Prancuzijos rando su prašymu paliuosuoti išvestus. Prancuzija pažadėjo padaryti, kas bus galima, bet drauge pridurė, kad plėšikai paeina iš maurų apgyventų kraštų, kur europiečiai neturi įtekmės. Morokko sultanas išsiuntė pasiuntinius pas plėšikus prašyti paleidimo išvestų ir bandyti su jais susitaikyti, užmokėti jiems tiek, kiek reikalauja už paleidimą.

Anglijonai jau ne kartą garsino, jog jie išvaikė pajiegas savo svarbiausio rytinėj Afrikoj priešo, Pasiutusio Mullos, bet iš tikro dalykai ne teip stovi, suvaldyti Mullą ne teip lengva sunkiai prieinamuose kraštuose. Rods atviruose susirėmimuose jį anglijonai net kelis kartus sumušė, bet tas nereiškia dar, kad jis butų jau suvaldytas. Sumuštas prie pakrančių, jis pasitraukia su likučiais kareivių į krašto vidurius, kur žino visus šaltinius ir šulinius saugiai nuo svetimų slepiamus. Čia jį anglijonams pasiekti nelengva: dėl stokos maisto ir vandens angliški kareiviai negali eiti per toli į tirus. Reikia todėl manyti, kad karė su Pasiutusiu Mulla nemažai dar anglijonams kaštuos kareivių ir pinigų. Eiles Mullos kareivių vis papildo nauji jo šalininkai.

Pasikėlėliai pietinės Afrikos vokiškose valdybose dar vis laikosi. Ant jų suvaldymo ciecorius paliepė išsiųsti net 15000 kareivių, visai nepasiklausęs Vokietijos kanclerio. Vokietijoj mena, kad dėl to atsitikimo kanclerius Buelow pasitrauks nuo vietos.

Prancuzija.

Nesutikimai terp Prancuzijos rando ir popiežiaus teip toli nužengė, kad Prancuzija atšaukė savo pasiuntinį ir tokiu budu likosi pertraukti dipliomatiški susinešimai Prancuzijos su popiežiu. Progresistų pasiuntiniai Prancuzijos parlamente reikalauja, kad randas iš tų nesutikimų pasinaudodamas, panaikintų seną sutarimą su popiežiu atskirtų visai bažnyčią nuo rando, atimtų algas kunigams ir įvestų tokią tvarką surėdyme bažnyčių, kokia yra Amerikoj, žinoma, geriau prižiurėdams bažnyčios savastį.

Pas popiežių atsilankė lenkiški pelegrimai. Priimdamas juos, popiežius priminė apie vargus lenkų. Po tam pasiuntiniai: Maskolijos, Austrijos ir Vokietijos padavė popiežiui protestą prieš jo išsitarimus, kadangi buk popiežiaus žodžiai gali priduoti lenkams drąsą pasipriešinti išdraskiusiems Lenkiją randams.

Isz Lietuvos.

—o—

Iš Vilniaus.

Vilniuje atsibuvo examinai lankančių kursus daktarų pagelbininkų, norinčių keliauti ant karės lauko. Prileistų prie examinų buvo 49, bet stojo tik 33, matyt kiti pabugo keliauti į Aziją, todėl nestojo. Iš stojusių ant examino 33 kandidatų visi jį išlaikė. Daktaras iš jų 15 pripažino už galinčius keliauti ant karės lauko ir tie tuojaus likosi išsiųsti; kiti, taigi 18 išlaikiusių examiną yra rezervoj, juos pašauks į tarnystą vėliau, atsiradus neatbutinam reikalui.

Kareiviškos valdžios ant visų Lietuvos geležinkelių surašė visus tavorinius vagonus. Matyt paims jų daug ant gabenimo kareivių ir maisto produktų į Aziją.

1 d. gegužio ties Vilniumi buvo pirmutinė šįmet perkunija ir smarkus lytus su gana stambiais ledais.

1 d. gegužio iš Vilniaus išsiuntė į karę 70 kareivių, neva liuosnorių surinktų Lietuvoj, neva išreiškusių norą traukti į karę, o ištikro valdžių išrinktų ir su prievarta paskirtų į karę. Visi jie yra rezervistai, surinkti terp Lietuvos gyventojų.

Vilniaus fabrikantai ir prekėjai ant karės randui sudėjo aukų 4000 rubl.

Vilniaus dalis Raudonojo Kryžiaus Dr-tės nutarė atidaryti po kaimus tam tikrus komitetus rinkimui aukų ant karės reikalų; o žmonių aukas pralė[illegible] paskui visoki jenerolai Šv[illegible] ir kitoki visi caro tarnai.

Maskolijos pagerinimo arklių užveizda laiko Vilniuje arklinyčią su 80 eržilų, ant reikalų visos Lietuvos, iš kurių 45 yra visokiuose Lietuvos kraštuose, o likę Vilniuje. Nuo tų eržilų kas metą užgema Lietuvoj po 2000 geresnių veislių kumeliukų. Ant patraukimo ukininkų prie gerinimo arklių veislių, arklių užveizda rengia parodas ir duoda už gerus arklius dovanas: už geresnius darbo kumelius po 45 rubl., už kumeles po 75 rubl., už jojimo kumelius po 125 rubl., už kumeles 200 rubl. Šiuose metuose arklių parodos bus parengtos: Vilniuje 8 ir 9 d. gegužio; Lydoj 19 d. gegužio, Gartene 3 d. gegužio, Slonime 4 d. gegužio, Naumiestėlyj (Minsko gub.) 23 d. gegužio, Raseiniuose 24 ir 25 d. berželio, miestelyj Šetuose, (Kauno gub.) 24 d. gegužio; miestelyj Rakiškiuose, Kauno gub., 26 d. berželio ir Rogove, Telšių pav., 29 d. rugsėjo.

Vilniaus akčyžios užveizda pagarsino, kad tarnaujanti rando degtinės pardavinyčiose rezervos kareiviai, jeigu jiems atseis eiti į karę, savo vietose gali palikti pardavinyčiose savo gimines; surašą tokių giminių turi pirm laiko akčyžios užveizdai pristatyti.

Vilniuje, jaunas 25 metų vaikinas Z., įpuolęs į tikėjimišką beprotystę, kad neįpulti į kariumenę, pats išsiromijo.

Pasimirė buvęs Vilniaus kareiviško apskričio viršininkas, jenerolas Ganecky. Kuną jo išvežė į Suvalkus, kur jis bus palaidotas. Ganecky, kaipo maskolius, buvo dar nebiauriausias žmogus.

Vilniaus gubernijoj iš viso yra vos 126 viorstai pliautų, taigi labai mažai.

Dėl žinios giminių, vardai ir pravardės užmuštų mušiuose ir pasimirusių ant karės lauko kareivių bus garsinami laikraštyj „Russkyj Invalid," teiposgi bus pranešta apie tai atsakančių gubernijų gubernatoriams, kurie praneš tiems valščiams, iš kurių paeina pražuvę kareiviai.

Iš Vilniaus išėjo jau didesnė dalis kareivių į logerius prie Varenos.

Mušyje prie Turnečino, terp kitko, likosi užmuštas pulkauninkas Antanas Rojevski, paeinantis iš bajorų Vilniaus gub., katalikas. Rojevski buvo dar ne senas, gimęs 1853 m.

Iš Vitebsko.

Po paskutiniam gaisrui caras paliepė ant sušelpimo padegėlių iš iždo paskirti 25000 rubl. Žinoma, savo pinigų caras padegėliams neduos.

Ant užlaikymo vaikų prieglaudos namų iš visokių šaltinių įplaukė pernai 8505 rb. Už tiek pinigų nedaug vaikų galima priglausti.

Iš Lietuviško Minsko.

Varšavoj pasimirė nuo vėžio kepenų galva miesto Minsko, Raikevičia. Kuną jo pargabeno ant palaidojimo į Minską.

Miesto roda nutarė padidinti elektrišką staciją ir padidinti skaitlių žiburių ant gatvių. Skaitlių žiburių nuspręsta padidinti iki 7000. Pagerinimai tie kaštuos 134800 rublių.

Iš Svisločo, Minsko gbr.

2 d. gegužės siautė čia baisus gaisras, kuris visą miestelį išnaikino teip, kad beveik neišliko nė viena čiela trioba; sudegė ir beveik visi krutanti gyventojų turtai. Keli tukstančiai šeimynų atsirado be turtų ir pastogės. Miestelis Svisloč yra Bobruisko pavietyj.

Iš Kobriniaus, Garteno gub.

Viename kaime netoli miesto apsinakvojo du elgetos: vienas šlubas, kitas be rankos. Dasižinoję, kad nakvynės namų savininkas išvažiuoja rytmetyj iš namų ir paima 600 rubl., jie išėjo anksčiau ir tykojo ant kelio: šlubis atsisėdo ant kelio ir pamatęs atvažiuojantį su pinigais, versknodamas, prašė pavėžinti. Važiuojantis sutiko ir norėjo vargšą įkelti į savo vežimėlį, bet kada pasilenkė, elgėta su peiliu perdurė jam širdį. Tąsyk iš krumų išėjo ir kitas, ištuštino perdurto kišenius ir abudu nutraukė toliau. Sugriebė vienog niekšus ir jie sėdi dabar Brasto kalėjime.

Iš Kauno.

Kauno garlaivių savininkai atsišaukė prie valdžių su prašymu perdirbti teip po Kaunu tiltą ant Nėrio, terp Kauno ir Williampoliaus, kad garlaiviai galėtų pereiti. Mat garlaivių savininkai nori leisti Nėriu garlaivius iš Kauno į Janavą.

Aukos iš Kauno gub.

Maskoliškas randas nesiliauja spandęs nuo žmonių neva iš liuoso noro aukas ant karės reikalų. Dabar antai vėl garsina laikraščiai aukas ant karės iš Kauno gubernijos: ukininkai 5 žemiško apskričio Telšių pavieto sudėjo 891 rubl., 1 apskričio Kauno pav. 100 rubl.; 5 apskričio Panevėžio pav. 1113 rubl., šešto Raseinių pav. — 800 rubl., trečio Zarašų pav. 332 rbl., šešto Panevėžio pav. 600 rbl., pirmo Zarasų pav. 2600 rubl.; žydiškas kahalas Telšių 151 rubl., Plungės 100 rubl., Šatų 100 rubl. Moterų komitetas Zarasuose 504 rubl.; Kauno moterų komitetas surinko 118 rubl.

Iš Šiaulių, Kauno gub.

Vilniaus sudo butas čia perkratinėjo provą dešimties ukininkų Garždžių ir Zagarės valščių, apskųstų už uolimą ant dvaro caro tarno Nariškino: ukininkai mat išvartė Nariškino pastatytą murinę sieną skersai kelio į Žagarę. Sudas trįs apskųstus išteisino, o kitus nusprendė iki mėnesiui į areštą.

Iš Vilkmergės, Kauno gb.

Užgimusi karė parodė, kad šitame pavietyj daugiausiai, turbut, ypač kunigų yra prilankių — carui ir jo tarnams. Visose paviečio katalikiškose bažnyčiose buvo laikytos dievmaldystos, kad Dievas padėtų japonus sumušti; kunigai iš sakyklų kalbino žmonis dėti aukas carui ant karės reikalų. Miestas ant karės paskyrė 500 rubl., o miesčionių draugystė 2000 rubl.; ukininkai sudėjo 100 rubl. Ukininkų aukos nedidelės; matyt jie daugiau turi proto už ponus.

Maskoliški karžygiai.

Maskoliškas randas, teip kaip meškininks mešką, visur važioja ant parodymo išlikusius nuo japoniečių paskandytų porte Chemulpo maskoliškų kariškų laivų [illegible] ir „Variag" jurininkus. Buvo jie jau Liepojuj ir Rygoj, kur valdžios jiems parengė iškilmingo priėmimo komediją. Ką vienog tie jurinkai svarbaus nuveikė? Išpildė tik savo pareigas, daugiau nieko. Už ką todėl juos važioja kaip meškininkai meškas?

Susidaužė trukis.

Ant Liepojaus geležinkelio, terp Michelmonto ir Beisagolos, susimušė tavorinis trukis su pasažieriniu. Prie to suvisu susidaužė penki vagonai, o keli, teiposgi lokomotyvos, tapo dručiai pagadyti. Prie to viena ypata likosi sunkiai sužeista, o penkios ypatos sužeistos lengviau. Visi užgauti yra geležinkelio tarnai.

Pavasario ženklai.

Pagal garsinamas profesoriaus Kaigorodovo žinias, aplinkinėse Baltstogės (Garteno gub.) 12 d. balandžio parlėkė kregždės ir gegužės, 14 d. balandžio prażydo klevai. Braste nuo 13 d. balandžio gieda lakštingalai, 14 d. atsirado gegužės. Jurbarke 12 d. pasirodė kregždės. Lepelyj, Vitebsko gub., 12 d. balandžio pragiedojo lakštingalai ir atsirado gegužės, 14 d. parlėkė kregždės. Dinaburge 13 balandžio parlėkė kregždės.

Auksinis medalius.

Savininkas dvaro Dobripol, Slonimo pav., Garteno gub., Antanas Mierzejewski, ant paskutinės terptautiškos parodos Paryžiuj, už krakmolą ir surį vadinamą „lietuvišku," gavo auksinį medalį.

Klausimas lietuviškos spaudos.

Gavome iš Peterburgo nuo ištikimo žmogaus atvirą laiškelį, jog lietuviška spauda Maskolijoj likosi ant galo daleista. Platesnių žinių dar neturime, bet tikimės jas neužilgio gauti. Apie nuėmimą uždraudimo lietuviškos spaudos be abejonės bus pagarsinta ir maskoliškuose laikraščiuose. Gavę platesnes žinias apie daleidimą spaudos, plačiau parašysime.

Iš Prusų Lietuvos.

Pradžioj gegužio siautusios Prusų Lietuvoj audros daug labai pridirbo blėdies. Kaime Butkuose trenkė perkunas į kluonus ukininko Juraičio ir juos uždegė. Sudegė ne tik kluonai, bet ir tvartai, o juose buvę galvijai teiposgi pražuvo. Aplinkinėse Kusų buvo debesų praplyšimai, kurie pagimdė tvanus. Kaime Tarpupiuose nuo perkuno išdegė visos triobos ukininko Kalėdaičio. Kaime Keršiuose trenkė perkunas į butą Tesnerio ir visus bute buvusius apsžaigino; visus kitus atgaivino, bet Tesnerio paties atgaivinti nebuvo galima. Dvare Sievken trenkė perkunas į avių tvartą ir uždegė; sudegė pašaras ir keli šimtai avių. Užeiniuose perkunas užmušė 5 arklius.

Užstojus šiltam orui, laukai ir ganyklos žaliuoja. Žieminiai javai išrodo gražus ir vasarojaus sėti oras geras. Sodina, o kaip kur atsodino, bulves.

Išeiviai pulkais traukia per rubežių iš Maskolijos, ypač bėga iš po caro globos rezervistai. 3 d. gegužės, ties Kretinga perėjo į Prusų pusę 40 vyrų. Prie Pežaičių maskoliški rubežiaus sargai du išeivius sunkiai pašovė, o [illegible]

Klaipėdoj pradėjo dirbdinti elektriško geležinkelio linijas, pradėjo tiesti vėžes ant Smeltės.

Geležinkelis nuo Pagėgių į Lauksargius, ant maskoliškojo rubežiaus, likosi trukių bėgiojimui atidarytas nuo 1 d. gegužio.

Į Bajorus atkako net iš Kijevo pabėgęs kareivis maskolius, bijodamas, kad jo ne siųstų į Aziją. Mat nė maskoliai nenori kariauti už caro garbę. Galėtų iš Amerikos keliauti į pagelbą musų caro garbintojai. Jie vienog gina carą tik su liežuviu, koliodami ir niekindami su jais nesutinkančius.

Šilokarčemoj atsibuvo galvijų jomarkas. Už geras karves mokėjo po 279—320 Mrk., už menkesnes po 180—240 Mrk. Už darbo arklius po 300–600 Mrk., už greituosius 700–1200 Mrk.

Klaipėdoj, iškeliavus vyrui, susidegino tyčia 66 metų pati raštininko K. Kada kaimynai išlaužė duris, moteriškė buvo jau sugruzdusi.

Netoli Skaisgirių, viename kaime pakvaišo ukininkas ir jį reikėjo patalpinti beprocių namuose. Tą teip atjautė jo sesuo, kad teipjau nustojo proto. Jos vyras teiposgi, matyt, gavo kvaitulį: jis už šuns pinigus nori ukę parduoti ir nešdintiesi kitur.

Trįs 15 metų vaikai iš Bunbulvitės, netoli Klaipėdos, daug drąsių vagystų papildė; už tai gavo po 3 mėnesius kalėjime atsėdėt.

Netoli Plutkių smarki vėtra numetė nuo laivo 16 metų botininko dukterį, kuri ir prigėrė.

Į kaimą Timber atėjo nepažįstamas vyriškis ir įsiprašė į nakvynę; rado jį paskui negyvą. Mena, kad jį kas turėjo nunuodinti, kadangi tuli vyrai matė pas velionį tukstantmarkinį pinigą, o pas negyvą pinigų nebuvo. Kas jis yra, nežinia; sako, buk jis ėsąs iš Maskoliškosios Lietuvos. Raštų prie jo nė jokių nerado.

Isz Amerikos.

Sudegina tukstanti pianu.

ATLANTIC CITY, N. J. Ateinančią sanvaitę čia sudegįs tukstantį senos mados pianų, kurių, esant naujiems, geresniems, Amerikos fabrikantai nenori, ar ne gali parduoti. Nėsant senų pigių pianų, fabrikantai naujus galės parduoti už augštesnę prekę.

Žuvys Amerikos vandenyse.

Pereituose metuose visuose Suvienytų Valstijų vandenyse, prie to priskaičius ir Alaską, prigaudė visokių valgomų žuvių 1733314324 svarus, vertės $45531165. Žvejone užsiima 214050 žmonių.

Reikalauja gero pieno.

NEW YORK. Čianykštė sveikatos užveida pareikalavo nuo pieno inspektoriaus geresnio prižiūrėjimo pieno, kad gyventojai gautų tik sveiką. Sveikatos užveizda reikalauja, kad ne pakaktinai sviežias, arba turintis per daug vandens pienas butų nuo pardavinėtojų atimtas ir išpiltas į upę.

Keliaujantis paiszelis.

BROOKLYN, N. Y. Sausio mėnesyj šių metų, 9 metų mokintinė Rozalija Luba prarijo 2½ colio ilgą užsmailintą paišelį. Daktarai stengėsi išimti, bet tas nepasisekė. Paskui į kokį laiką mergaitė skundėsi ant skaudėjimų šone, paskui petyj ir ant galo prarytas paišelis perėjo į ranką, iš kur jau jį daktarai išėmė.

Geltonasis drugys.

AUSTIN, TEX. Čianykštė sveikatos užveizda pagarsino, jog apsireiškė geltonasis drugys miestuose Vallas ir Tampico, kur buvo jau keli apsirgimai.

Inmete pinigus in upę.

MILWAUKEE, WIS. Mieste Green Bay, Wis., savo locnuose namuose pasikorė vokietys Juozas Doehm. Prieš tai vienog jis visus savo pinigus, apie 4000 dol., įmetė į upę, kad jie nepatektų nė pačiai, nė kitiems giminėms. Matyt jis ne labai mylėjo savo gimines.

Debesu praplyszimai.

DENVER, COL. Prie ištakų Cuche La Pondre upės siautė audra su debesų praplyšimais. Nuo to užgimė tvanai, kurie daug blėdies padirbo visuose paupiuose. Miestelyj [illegible] vandens apsemti, teiposgi maskoliškos kolionijos prie Fort Collins. Prigėrė ir tulas žmonių skaitlius. Ant upės plaukia triobos ir prigėrę gyvuliai.

Szlakuotos Sziltines.

NEW YORK. Siaučia čia šlakuotos šiltinės. Per paskutini dvi sanvaiti pasimirė nuo šiltinių 150 žmonių.

Nelaimes ant geležinkeliu.

BINGHAMPTON, N. Y. Netoli Lunąsboro, Pa., ant Pennsylvania, Delaware & Hudson geležinkelio, susimušė du bėganti į priešingas puses trukiai. Prie to viena ypata likosi užmušta, o kelios tapo sunkiai sužeistos.

EVERETT, WASH. Netoli nuo čia, ant Great Northern geležinkelio, susimušė du tavoriniai trukiai. Prie to vieno trukio vedėjas likosi užmuštas, o pečkurys mirtinai sužeistas. Truksta dar dviejų tarnų, kurie gal tapo užmušti.

ALMOSA, CAL. Ant Denver & Rio Grande geležinkelio iššoko iš rėlių trukis. Prie to viena ypata likosi užmušta, o 41 sunkiai sužeista.

Expliozijos.

FINDLEY, OH. Parvinyčiose Lake Shore Novelty Co. atsitiko smarki expliozija, kurios 7 ypatos likosi užmuštos, 15 gi tapo sunkiai sužeistų.

Gaisrai.

MARRISTOWN, N. Y. Sudegė didelės popieros dirbtuvės miestelyj Whippeny. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 250000 dol.

Isz darbo lauko.

¶ BIG SOLDIER, PA. Darbai eina čia pusėtinai. Išsiviešpatavo čia biaurus, nedoras paprotys pirkinėti darbą, už jo gavimą mokėti pinigus. Yra čia lietuviai, kurie užmokėjo net 30 dol. už gavimą darbo. Žinoma, kas užmoka daugiau, gauna geresnį darbą.

¶ CHICAGO, ILL. Štraikas kalkių išvažiotojų, kuris apstabdė darbus prie budavonių, pasibaigė. Nuo dabar išvažiotojai gaus: vienarklių vežimų po $12.30, dviarklių $14.10, triarklių $17.10 ant sanvaitės.

¶ MINNEAPOLIS, MIN. Budavonių kontraktoriai įvedė čia sistemą „open shop." Unijos viršininkai sako, kad jie nedirbs drauge su ne prigulinčiais į uniją ir pradės štraiką.

¶ PHILADELPHIA, PA. Divonų dirbtuvės pagarsino, jog nuo 1 d. berželio įveda vėl 60 val. darbo laiką per sanvaitę. Po paskutinių štraikų dirbo 57½ val. per sanvaitę.

¶ CHICAGO, ILL. Pasibaigė štraikas darbininkų plytnyčiose Lonsinge: už dirbimą didesnių plytų darbininkai gaus didesnį užmokesnį, už paprastas gi senąjį.

¶ DES MOINES, IOWA. Miestas nupirko netoli nuo čia anglių kastynes, į kurias siunčia ant priverstino darbo policijos patėmytus girtuoklius.

¶ NEW YORK. 1000 porto darbininkų pakėlė štraiką. Jie reikalauja prašalinimo nuo darbo nepriguliančių į uniją.

¶ CHICAGO, ILL. Darbininkai gyvulių piovinyčių, pasibaigus dabartiniems kontraktams, reikalauja pakėlimo algų ant 5—10%.

¶ NEW CASTLE, PA. Bus čia neužilgo pastatytos didelės cemento dirbtuvės, kuriose ras darbą keli šimtai darbininkų.

¶ ALTOONA, PA. Dėl stokos reikalavimų, iš dirbtuvių Pennsylvania geležinkelio atstato nuo darbo daug darbininkų.

¶ MILWAUKEE, WIS. Neužilgio bus čia parengtos geležinkelių vagonų dirbtuvės.

¶ CHICAGO, ILL. Mašinų dirbėjai čianykščių dirbtuvių sutiko grįžti prie darbo ant senų išlygų.

¶ SOMERVILLE, MAS. Dirbtuvėse American Tube Works štraikuoja 600 darbininkų.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Iš Brooklyno, N. Y.

Pirmą dieną gegužio Lietuvos Sunų Dr-tė parengė prakalbas ant paminėjimo darbininkų šventės. Kalbėtojai buvo: Šunskis, Šukis ir Jesaitis. Visi kalbėjo apie darbininkų judėjimą ir apie 1 d. gežio šventę.

Ant prakalbų tapo sukolektuota ant kankintinių $2.84. Pinigus siunčiame į „Lietuvos" redakciją.

Brooklyne prakalbos buva rengiamos labai tankiai, prie prakalbų buva ir dekliamacijos. Iš kitų miestų sunku gauti kalbėtojus, kadangi nėra kam kelionės kaštus apmokėti, o ir tikrai išsilavinusių kalbėtojų turime mažai. Kalbėtojais buva vis tie pats, kuriuos brooklinėčiai [illegible] Brooklyno prakilnesnių lietuvių pareiga tas prakalbas pagerinti, vietoj prakalbų, geriau butų pasijieškoti muzikantų, kurie ant geresnių instrumentų mokėtų grajiti, lavinti, merginas giedojimuose, šokiuose (ant lavinimo dar sunkiau bus gauti mokintojus negu kalbėtojus. Rd.), tarpuose terp kalbų ir dekliamacijų įvesti sutartinas dainas. Ant įvikdinimo to visko reikia vienog daugiau veikėjų, o Brooklyne yra vos keletas besidarbuojančių lietuvių.

Kazys.

Lietuvos Sunų Dr-tė, norėdama pasirodyti, kad eina iš vien su pirmžengyste, buvo parengusi protestą prieš karę Maskolijos su Japonija. Buvo prakalbos, dekliamacijos ir užgirta rezoliucija vienbalsiai, nieks nė žodžio prieš ją ne ištarė, nors žmonių prisirinko apie 400.

Lietuvos Sunų Dr-tės komitetui ir kalbėtojams apleidus platformą, ją užėmė Sim. Daukanto Treatrališka Dr-tė, nors ji ant to vakaro tik balių su šokiais žadėjo parengti. Kalbą pradėjo V. Karalius su protestu prieš protestą. Antras protestavo Jurgis Norvaiša. Tas žmogelis, net drebėdamas, užtarinėjo carą ir peikė Lietuvos Sunų Dr-tę. Mat jis porą mėnesių kariumenėj tarnavo, tai įgavo tokią baimę prieš carą. Yra čia ir daugiau Maskolijos garbintojų ir nelaisvės apginėjų iš tarnavusių kariumenėj, tuli net socialistais savę vadina, bet išgirdę carą paminint, tuoj sudreba ir pasirengę numirti už carą, užmušti savo tėvą ir motiną, jeigu butų carui priešingi. Na, o 18 numeryj „Lietuvos" p. Vincas sako, kad Norvaiša ir Karalius apie ekonomiją kalbėjo. Kokia tą jų ekonomija? Kodėl Vincas nieko ne sako apie savo protestą? Kodėl nesako nieko apie pagarsėjusią ypatą, kuri žada draugystes supiudyti, išnaikinti „Lietuvą" ir „Vienybę," kad tik kriaučiai paimtų už redaktorių savo laikraščio, kurį norį išleisti, ant ko turi jau 75 dol. (Mums rodosi, apart ko kito, redaktorius bent lietuviškai rašyt be klaidų turi mokėti. Laikai „Griausmų" ir pas mus jau praėjo ir negrįž. Rd.).

1 d. gegužio Lietuvos Sunų Draugystė parengė apvaikščiojimą darbininkų šventės su prakalboms. Kalbėtojais buvo: Balčiunas, Šukis, Jasaitis. Jie aiškino prasmę darbininkų šventės. Kalbėjo ir V. Karalius. Iš pradžių kalbėjo apie kapitalistų, kunigų ir unijų vadovų suktybes; aiškino sunkų darbininkų padėjimą, bet tuojaus pylė, kaip iš Pandoros maišo, persergėjimus, kad mums ne reikia priešintis carui, šokinėti su matiku ant saulės. Girdi, reikia glaustiesi ten, kur yra daugiau (toks mokslas priešingas dorai. Rd.). Kada pirmutiniai kalbėtojai jo klaidas išrodė, jis tulus savo sakinius atšaukė, o nuo kitą užsigynė, buk teip ne sakęs. Mes nežinome, kaip pavadinti tokį pasielgimą. Puprastai tokį darbą vadina veidmainyste.

I. Naujokas.

Iš Stoughton, Mas.

Atkakus man čia 1901 m., radau apie šimtą lietuvių. Tuli teip buvo prie girtuokliavimų pripratę, kad pragerdavo ne tik pinigus, bet net pačias; pasigėrę skaldydavos viens kitam galvas, o paskui suduose mokėdavo bausmes. Tautiški reikalai jiems ne rupėjo, kadangi vieni jų visai nesuprato, kiti gi dar sunkiai miegojo.

Ant pažadinimo lietuvių, 3 d. gegužio buva čia sušauktas susirinkimas, ant kurio pribuvo kalbėtojai: Petkunas iš Brocktono, A. Ramanauckas iš Bostono; buvo pažadėjęs pributi ir Dr. Šliupas, bet svarbios priežastys nedaleido, dėlto tuli atžagareiviai ir bobelės labai džiaugėsi.

Ant susirinkimo pribuvo diktai žmonių, pribuvo ir Brocktono lietuviai, tikėdamiesi išgirsti Dr. Šliupo kalbą. Iš prakalbų Petkuno ir Ramanaucko lietuviai buvo uganėdinti. Jie nutarė sutverti savitarpinės pagelbos draugystę ir prie jos iki šiol prisirašė 55 ypatos. Tai naujai draugystei nepasisekė dar duot tautiško vardo, kadangi mat čia dar daugumas lietuvių ne gali atskirti tautiškumo nuo tikėjimo, daugumas jų, vietoj Dievo, garbina kunigus ir visokius šventuosius; kitaip manančius lietuvius jie laiko ne už brolius, bet už žydus, ar čigonus; tie be abejonės viską atiduotų svetimtaučiams, juos palaikytų už lietuvius, savo brolius, jeigu tie svetimtaučiai teip tikėtų, kaip jie tiki; savo draugystėse svetimiems duotų pirmutines vietas.

Užmanytojai draugystės norėjo jai duot vardą Keistučio, bet daugumas lietuvių nežinojo, kas do paukštis yra tas Keistutis, pabugė, kad jis galėjo but koksai bedievis, ne katalikas, stabmeldis; tie Keistučio priešai užmanė duoti draugystei vardą Šv. Antano, patrono pavogtų daigtų ir proto: už italijoną Šventą Antaną buvo 36 balsai, o už Lietuvos kunigaikštį balsavo tik 19 lietuvių. Kadangi kuniginiai persvėrė, tai jie į konstituciją nori įvesti, kad ne butų priimami tie, kurie ne pildys katalikų bažnyčios pareigų. Pamatysim, kokią tvarką įves paėmę viršų draugystėj karštesni už lietuvius katalikai.

Milašauckas.

Iš Kensington, Ill.

15 d. gegužio čianykščiai lietuviai turėjo didelį mitingą, ant kurio pribuvo ir kunigas Steponavičia iš Chicagos. Susirinkimas buvo sušauktas ant apkalbėjimo reikalo sutverti lietuvišką parapiją Kensingtone. Nors ant mitingo susirinko diktas žmonių burelis, bet tverti parapiją norėjo vos keli. Tie kalbėjo, kad kiekvienas ant bažnyčios turi duoti mažiausiai po 25 dol. ir kitiems nedavė nė lupų atverti su kitokioms nuomonėms.

Sutverti parapiją, užlaikyti kunigą ir bažnyčią ne teip lengva, kaip rodosi reikalaujantiems mokesčio po 25 dol. Yra čia ne daugiau kaip 50 lietuviškų šeimynų ir apie 400 nevedusių. Paskutiniai juk ne pabuva ant vietos, bet traukia ten, kur darbą greičiau ir geresnį gali gauti; iš tų mažai bus tokių, kurie panorės mokėti 25 dol.; priversti juk jų nieks ne galės. Mažam skaitliui likusių beveik ne galima bus bažnyčią pastatyti, o jeigu tas ir pasisektų, tai tas mažas burelis juk neįstengs bažnyčią ir kunigą užlaikyti. Dėl nepakeliamų mokesčių užgimtų nesutikimai ir uždėta parapija dar greičiau galėtų griuti, negu susitvėrė.

J. B.

Iš Minersvilles, Pa.

1 d. gegužio atsibuvo vestuvės Prano Kušlikio su Ona Pukiutė. Susirinkę gražiai užsilaikė, ne buvo nė jokių vaidų, kurie gana tankiai buva ant lietuviškų vestuvių. Bekalbant apie šiądieninius musų reikalus, Kazys Juodsnukis užmanė pažymėt vestuvės, aukaujant, po kiek kas gali, ant naudos kankintinių ir mokslaeivių. Sudėjome $4.00, kurius dalinam pusiau: $2.00 ant mokslaeivių Aušros Dr-tės fondan ir tiekjau kankintiniams (vardai aukautojų ir jų aukos pagarsintos pereitam „Lietuvos" numeryj. Rd.)

Čia norėjome sutverti kuopą „Aušros" Dr-tės, bet nesiseka: žmonės sako, kad per didelis mokestis (įstojimo 1 dol. ir po 25c. ant mėnesio nėra teip daug, kad, prie gero noro, negalima but išmokėti. Reikia tik gero noro, o pinigai rastusi. Juk lietuviai kelis kartus daugiau saliunuose praleidžia. Rd.).

Aukautoja.

Iš Newark, N. J.

15 d. gegužio tapo loštas lietuviškas teatras ant parapijos naudos, po vadovyste vietinio dudoriaus Kasparo; duotas buvo veikalas „Šventas Kazimieras." Aktoriai atliko savo roles gana gerai, ypač mažosios mergaitės.

Veikalelis „Šventas Kazimieras" visai ne tinka šios gadynės scenai. Varginga miesto našlė, su trejatu mažų mergaičių, paskendusi skolose, alkana, apsileidžia, verkia, vaitoja, vien meldžiasi, kad Šventas Kazimieras duotų valgyt ir pinigų užmokėt randui ir skolą. Ir patsai žaislelis parodo, kad nė maldos, nė Šv. Kazimieras nieko ne gelbi, tik parėjęs našlės sunus iš Amerikos su pinigais apmokėjo skolas ir palukanas, išgelbėjo našlę nuo išpardavimo. Veikalėlis parodo ir niekystes valdžios.

Tautiesis.

Legendos.

Parašė Multatuli (Edwards Decker).

I.

— Brolau, tu didesnis už manę, ar negali pasiekti šitą puikų obuolį kybantį ten terp žiedų ir lapų, kuris žiuri į manę kaipi erzinanti mergina su pusiau atidarytoms lupoms?

Žiurėk, jis jau perpiyšo nuo pernokimo. Ir kaip gražus jis! Tu didesnis už manę, ištiesk ranką ir nuskink jį man; aš jį suvalgysiu.

Ir brolis padarė teip kad jaunesnysis brolis galėtų obuolį suvalgyti.

Ir nuėjo vyresnysis brolis į lauką ir pamatė ten laukinę ožką, nušokusią nuo kalno ant lygumos, ieškančią savo vaiko.

— Ar ne matei tu mano vaikelio? — paklausė ji liuto — tu juk gyveni ant lygumos ir geriau už manę pažįsti visus kelius, kurie manę teip alsina, nes mano kojos prie lygumų ne pritaikytos.

— Palik savo vaikelį, tavo ožiuką — greitai atsakė liutas — o eik šian, aš tavę suėsiu.

Liutas teip ir padarė.

Tada vyresnysis brolis paklausė liuto:

— Kodėl gi tu suėdei ožką, ieškančią savo vaiko?

— Juk tu girdėjai, kaip ji skundėsi ant silpnumo savo kojų — atsakė liutas. — Ar negerai aš padariau, kad ją suėdžiau? Pažiurėk į mano [illegible], kurie pritaikyti ant gaudymo [illegible] žvėrelių! Pažiurėk į mano dantis! Tai todėl aš sudraskiau ir suėdžiau ožką.

Užsimislijo vyresnysis brolis, pažiurėjo ant savo rankų ir pamatė, kad jos ilgos, drutos, raumeningos. Jam rodėsi, jos teip pritaikytos.... kad jis užsimanė priversti savo jaunesnijį brolį sau tarnauti. Ir kada tasai vėl paprašė paskinti nuo medžio vaisių, vyresnysis atsakė:

— Pažiurėk į mano rankas! Ar tu ne pasakei, kad tavosios negali pasiekti obuolio? Tai tarnauk man, o jeigu ne, aš tavę užmušiu.

Nuo to laiko jaunesnysis, silpnesnysis brolis pradėjo tarnauti vyresniamjam. Bet jo mokslas liuto neužganėdino.

Ir teip pasiliko iki šiai dienai.

II.

— Tėveli mano, pasakyk man, kodėl saulutė ne puola?

Tėvas, nusiminęs, kad pats nežino, kodėl saulė ne puola, nubaudė vaiką už tai, kad sugriebė jį ant nežinios.

Vaikas, bijodamas tėvo rustybės, jau niekada daugiau ne klausė: nė kodėl saulė ne puola, nė apie daugelį kitokių dalykų, apie kuriuos ir labai norėjo dasižinoti, nors žinoti apie juos jam buvo labai reikalingu.

Vaikas tas jau niekada ne pastojo žmogumi, pasiliko kvailu, neišsilavinusiu iki šiai dienai.

III.

Tugater milžo karves savo tėvo ir milžo jas gerai: pienas, kurį parnešdavo namon, davė daugiau sviesto negu tas, kurį parnešdavo jos broliai. Klausyk, aš paaiškysiu tau priežastį, kad žinotum, jeigu tau kada atseis karves milžti. Aš kalbu ne todėl, kad išmokyti tavę milžti teip karves, kaip milžo Tugater, bet kad pamokyti tavę ant paveikslo jos brolių, kurie, milždami prasčiau, darė geriau, arba išmintingiau negu jije.

Pirma negu ateina milžėjos ant ganyklos, karvės laukia prie tvoros, norėdamos pasiliuosuoti nuo pieno, kurio per daug turi; kuris, teisingai sakant, yra paskirtas jų veršiukams, bet žmones išmelžia ir suvalgo pieną todėl, kad jie jaučiasi prie to pritaikintais. Tada tešmenyse buva per daug pieno.

Kas gi buva tąsyk, kada karvės, su savo kaipi stabo apimtais snukiais, laukia prie tvoros? Štai kas. Lengvesnė dalis pieno, taigi gretinė, riebumas, sviestas, pasikelia į viršų, atsitolina nuo spenių.

Tokiu budu tas, kuris melžia karvę ilgiau, kantriau, iki galui, parneša namon riebesnį pieną. Na, o tas, kuris skubinasi, palieka neišmilžęs riebumą.

Tugater niekada nesiskubino, o jos broliai stengėsi darbą atlikti kuo greičiausiai.

Teip darė jie todėl, kad jiems rodėsi, jog turi tiesą daryti ir ką kitą negu milžti savo tėvo karves. Ji gi niekada nėmislijo apie savo tiesas.

— Tėvas išmokino manę šaudydyti — kalbėjo vienas brolis. Aš galiu išmisti iš medžionės ir aš noriu apeiti visą svietą, dirbti pats ant savęs.

— O manę jis išmokino gaudyti žuvis — tarė kitas — ir daryčiau labai kvailai, jeigu aš per visą amžį milščiau kitiems.

— Jis parodė man, kaip pasidaryti valtį — sušuko trečiasis. Aš pakirsiu medį, sėsiu ant jo ir leisiuosi ant yandens. Aš noriu žinoti, kas yra kitoj vandens pusėj.

— Aš noriu gyventi su baltplauke Ona — atsakė ketvirtasis — noriu turėti savo namus ir dukteris, kurios milž karves man.

Tokiu budu kiekvienas brolis turėjo savo geismus, troško ko kito. Ir jie teip užimti buvo išpildymu savo užsimanymų, kad jiems truko kantrybės išmilžti visą pieną ir riebumą, kuris pasilikdavo pas karves be jokios kam nors naudos.

Tugater gi milžo iki paskutiniam lašeliui.

— Tėvai — apreiškė vieną kartą broliai — mes išeiname nuo tavęs.

— Kas gi milž karves? — paklausė tėvas.

— Na.... Tugater!

— Bet jeigu ir jai užeis ant mislies plaukinėti ant ežero, gaudyti žuvis, medžioti, pažiurėti kas darosi ant svieto? Jeigu ir ji užsimanys gyventi su kokiu baltplaukiu arba juodplaukiu, jeigu panorės turėt savo namus ir viską, kas iš to gema? Aš galiu apsieiti be jus, bet ne be jos.... pienas, kurį jį parneša, toks riebus!

Sunus pamislijo ir atsakė teip:

— Tėvai, nemokykie jos nieko! Tada ji milž karves iki pabaigai savo gyvenimo. Nerodykie jai, kaip reikia šauti, tada ji ne panorės medžioti. Tegul ji ne žino, kad žuvys griebia ir ryja geležinę meškerę, jeigu ant jos užmautas sliekas ir jai neužeis ant mislies mesti į vandenį meškerę, ar tinklą. Ne mokykie jos, kaip reikia iš skaptuoti medį, ant kurio galima perplaukti vandenį, tai jai neužeis ant mislies, ką veikia žmonės kitoj vandens pusėj. Ne aiškinkie niekada, kaip ir kokiu budu su baltplaukiu arba juodplaukiu ji galėtų turėti savo namus ir viską, kas iš to dygsta. Ne daleiskie, kad ji ko nors iš to visko dažinotų, o ji ant visados pasiliks pas tavę ir pienas tavo karvių bus visada riebus. Bet sunus atleiskie, kur jie nori keliauti.

Teip kalbėjo sunus. Bet tėvas, kuris buvo žmogus atsargus, teip jiems atsakė:

— Bet kas uždraus jai pačiai dažinoti tą viską, ko aš jus išmokinau, ko aš jos nemokinsiu? Kas bus, jeigu ji pamatys mėlyną drugelį ant šakos? Kas bus, jeigu ištemptas siulas ant staklių išmes šiaudyklę? Kas bus, jeigu pamatys ežere, kad žuvis nasrais užsikabįs ant meškerės akstino? Ant galo, jeigu ras ant pievos vyturio lizdą su mažais paukštyčiais?

Sunus vėl užsimislijo, o paskui teip atsakė:

— Bet, tėvai, ji nieko iš to nesupras. Ji ant to per kvaila, net supratusi, neturės nė jokių geismų. Mes ir nieko ne butume žinoję, jeigu tu nebutum mums išaiškinęs.

Bet tėvas atsakė:

— Ne, ji ne kvaila. Aš bijausi, kad ji pati savistoviai nedasižinotų ir neišmoktų to visko, ko aš jus išmokinau, ko jus be manęs ne butumėte žinoję. O, ne, Tugater ne kvaila!

Ir sunus, šiuom kartu giliau užsimisliję, ant galo pasakė:

— Tėvai, pasakyk jai, kad žinoti, suprasti ir geisti, tai baisi nuodėmė merginai!

Toks atsakymas tėvą su visu užganėdino. Jis atleido sunus ir medžioti ir žvejoti ir keliauti po svietą ir jieškoti meilės.

Bet užtai jis uždraudė žinoti, suprasti ir geisti ko nors savo dukterei Tugater, kuri savo ramioj dvasioj milžo karves iki paskutinei dienai savo gyvenimo.

Viskas teip pasiliko iki šiai dienai.

Pirmeivės lietuvių jaunuomenės laikraštis.

Prusų Lietuvoj pradėjo išeidinėti naujas pirmeivės lietuvių jaunuomenės laikraštis. Šitoks yra jo prospektas:

Jau 21 metai prabėgo nuo užgimimo pirmutinio lietuviško laikraščio, pašvęsto Didžiaijai Lietuvai, „Aušros," 15 metų — nuo „Varpo" užgimimo, 8 — nuo „Darbininko." Rodos, nedidelis tai laiko tarpas, bet lietuvių judėjimas per tą laiką toli nužengė pirmyn, įtraukė į savo eiles gana daug darbininkų, pagimdė įvairaus turinio ir pakraipos literaturą, pradėjo skleisti terp žmonių šviesos ir laisvės spindulius ir budinti darbininkų susipratimą.

20 metų atgal įvairių-įvairiausi lietuvių elementai buvo susitelkę vienam laikraštyj. terp „Aušros" darbininkų galėjai rasti ir didžiausius atžagareivius — konservatistus-klerikalus, ir pirmeivius — revoliucijonistus-socialistus. Laikas bėgo, judėjimas augo; vieni ėjo į dešiniają, kiti — į kairiają ir, pagaliaus, susigrupavo į tris partijas: konservatistų-klerikalų, liberalų-demokratų ir revoliucijonistų-socijaldemokratų. Kiekviena iš tų partijų jau yra dabar gana stipria reališka spėka.

„Aušros" laikuose vos vienas laikraštis tegalėjo gyvuoti, o šiądien jau yra net penki, su „Draugu" — šeši, lietuviški laikraščiai, pašvęsti Didžiaijai Lietuvai. Męs toli nuo idealizavimo šių dienų lietuvių judėjimo, bet vis-tik turime pripažinti, kad daugelis dalykų, kas seniau paprastai buvo vadinama tuščia svajone, šiądien jau yra įsikuniję.

Tas-pats galima pasakyti ir apie jaunuomenės laikraštį. Svarbumą darbo terp mokslan einančios lietuvių jaunuomonės pripažino lietuviai-vadovai nuo-pat „Aušros" gadynės. Ne suprato, kad jaunuomenė — tai tautos ateitis, bet vis-tik ikišiol neatkreipė ant jos reikalingos atydos. Senesniejie darbininkai pailsta sunkioj kovoj su savo priešais ir padeda ginklus, daugeliui iš jų atima spėkas nežmoniški valdžios persekiojimai, kalėjimai ir ištrėmimai, nenormališkos gyvenimo sąlygos nevieną nuvaro be laiko į kapus. Bet nenustoja judėjimas, nes į tų, paleidusiųjų iš savo rankų kovos vėliavą ir ištiktųjų nelabaja budelio ranka, vietą vis stoja nauji darbininkai ir kareiviai su naujomis, da stipresnėmis spėkomis, — tai yra priaugančioji lietuvių karta, jaunuomenė.

Terp jaunuomenės visuomet randa įvairios prakilnios idėjos geriausią dirvą; ji labiausiai jomis užsidega ir visuomet yra karščiausiu ir labiausiai pasišventusiu kareiviu už žmonių labą; ji da nesigainioja paskui karierą ir nemėgsta kompromisų; ji nesibijo nė kalėjimo urvų, nė policijos kardų ir kareivių šaudyklių, nė retėžių ir kartuvių. Terp šitos jaunuomenės ir reikia kuo daugiausiai dirbti; ypatingai mums, lietuviams, reikia dirbti, nes męs da teip mažai turime dirbančios inteligencijos. Mes tvirtai tikime, kad kur kas daugiau turėtume tos inteligencijos, jei jau seniau butume labiau pradėję rupinties priaugančiają karta, jei butume palikę beveik visuomet bergždžią darbą terp lietuvių-pabėgėlių, ponų-bajorų ir „panelių," o butume didesnę atydą atkreipę ant vidutinių mokyklų jaunuomenės. Papildyti šitą spragą ir rupįsimės mes, išleidinėdami „Draugą."

Pirmiausiai pasišvenčiame mes jį besimokinančiai vidutinių mokslų jaunuomenei, nes kas, jaunas budamas, neužsidega prakilniais idealais, iš to jau maža bėra viltis. Neaplenksime teip-pat ir yvairių augštųjų mokyklų studentų, — karštas žodis ir aštri kritika, tikimės, ir terp jų atneš gerus vaisius. Rupinsimės kaip Didžiosios, teip ir Prusų Lietuvos jaunuomene, — kas senesniaijai kartai ikišiol nepasisekė, užmegsti terp vienos ir antros pusės lietuvių artymesnius ryšius, — gal but, jaunesniaijai kartai tas pasiseks.

Savo laikraštyje mes pirmiausiai rupinsimės atsilieptі ant įvairių-įvairiausių bėgančių gyvenimo apsireiškimų, rupinsimės gvilgdenti pribrendusius visuomenės ir politikos klausimus; ypatingai kelsime tuos klausymus, kurie šiądien labiausiai interesuoja musų jaunuomenę ir kurie labiausiai gali padėti jai išsidirbti sau aiškias, paremtas ant mokslo pamatų, pažiuras. Mes rupinsimės kritiškai perkratyti musų judėjimo ir veikiančiųjų partijų pamatus, pasistengsime charakterizuoti ir kitų Maskolijos ir Vokietijos viepatystės tautų judėjimą.

Didelis nepasikakinimas absoliutišku caro jungu ir burzuazijos viešpatavimu jau yra aplėkęs šiądien beveik visą Maskolijos viešpatystę; revoliucijinio judėjimo bangos jau užliejo ne tik Lietuvą, Latviją, Lenkiją, Finiją, Ukrajiną, Užkaukazį, bet ir pačią Maskoliją; neramųjų gaivalų skaičius visur kasdien vis auga ir auga, auga ir darbininkų susipratimas; daugelyj vietų jau pylėsi nekaltas jų kraujas. Valanda dabar labai svarbi, nes juo daugiau revoliucija turės spėkų, juo daugiau galės iškovoti. Ir mums reikia gerai perprasti šitą valandą, reikia rupinties, kad išnežinių neišmuštų mums revoliucijos valanda, reikia rengties į kovą su ginklais rankose vardan labiausiai skriaudžiamų žmonių sluogsnių reikalų, vardan tikros laisvės ir lygių visoms tautoms tiesų.

Rupinsimės kuo daugiausiai talpinti žinių ir iš pačios jaunuomenės gyvenimo, kritikuosime šių dienų mokinimo sistemą, kame mokyklos rupinasi ne plėtoti jaunuomenės protą, o pirmiausiai nukalti iš jos ištikimą valdžios tarną, karieristą. Apspręsime ir lietuvių jaunuomenės organizacijos klausymą; kalbėsime apie jos darbą terp pačios jaunuomenės, terp žmonių, darbininkų ir apie jos darbus per vakacijas. Apsvarstinėjimui kokių painių, neaiškių klausymų mes įtaisysime savo laikraštyj „laisvą žodžio sakyklą."

Didelę atydą teip pat atkreipsime ir ant dailiosios literaturos ir literatiškosios kritikos. Visoj pasaulėj dailioji literatura užima pirmutinę vietą, ji labiausiai yra skaitoma; ji parodo tikrą žmonių gyvenimą, ji suteikia žmogui ramumą ir geriausiai atgaivina jo dvasią, priduoda spėkų kovoti ir ištverėti iki galo. Gera literatiškoji kritika padeda suprasti dailiają literaturą, parodo geriausias ir blogiausias jos puses, ji sutveria ją, o pas mus pirmoji buvo iki šiol neužtektinai perprantama, o antroji — visiškai užmesta. Talpinsime ir istoriškai-literaturiškus straipsnius ir kritiškas spaudos peržvalgas.

Tiek tuo tarpu apie „Draugo" turinį. Pats gyvenimas parodys, ar geras yra išrinktasis musų kelias; jei pasirodys, kad negeras, nesibijosime reformų.

Musų spėkos tuo tarpu menkos, — vos keli žmonės teprisidėjo prie pirmojo numerio išleidimo; dargi nėra plačiau terp jaunuomenės pasklidusi žinia apie „Draugo" pasirodymą. Vis tik mes tikime, kad šiądien lietuvių judėjimas jau yra tiek pribrendęs, kad reikalingas panašus organas ir kad jis ras, ypatingai terp jaunuomenės, puikią dirvą; tikimės, kad gerai bus suprastas ir jo tikslas, ir musų draugų skaičius kas kartą eis didyn; tikime, kad jaunuomenė nebus tokia užšalėle, kaip daugelis musų filistrų-„inteligentų," ir kuo greičiausiai mums pasiskubįs į pagelbą žodžiu, raštais ir pinigais, padės mums išplatinti šitą skurdų musų mėginimą. Jei musų viltis išsipildys, ir „Draugo" turinys geriau galės išsiplėtoti ir, gal, galės toliaus ir tuos pakakinti, kurie jį iškarto nemeiliai pasitiks ir priims, gal, ir išleidinėti jį toliau galėsime tankiau, perijodiškai.

Kas nori gauti šitą laikraštį, tesikreipia ant tokioadreso:

Herrn J. Wanagat jun.,
Pabuduppen
per Neu-Eggleningken.
(Ostpreussen).

Isz visur.

‖ Prancuzija, dėl protesto popiežiaus prieš atsilankymą prezidento Loubeto Ryme pas Italijos karalių, atšaukė savo pasiuntinį prie popiežiaus ir tokiu budu dipliomatiški susinešimai terp popiežiaus ir Prancuzijos likosi pertraukti.

Pietinėj Amerikoj, republikoj Chili, mieste Antofagasta vis smarkiau pradeda siausti azijatiškas maras. Per dvi dieni buvo čia 18 naujų apsirgimų maru. Ligonbutyj yra 57 maru serganti.

Netoli Tangero, Morrokko viešpatystėj, šiaurinėj Afrikoj, plėšikai paėmė į nelaisvę turtingą amerikonišką pavaldinį, grekiškos kilmės Perdiorisą ir anglijonka, jo žentą ir reikalauja išsipirkimo. Amerikos randas nori siųsti kariškus laivus į Morokko pakrantes.

‖ Miesto valdžios Insbruke, pietinėj Austrijoj, išdavė padavadyjimą, kad nė jokios miesto salės ne butų atiduotos koncertams slaviškos kilmės muzikams ir giesmininkams tol, kol čekai Čekijoj ir Moravijoj nesiliaus kovoję su vokiečiais. Matyt Austrijoj kova terp vokiečių ir slavų eina vis smarkin; kadangi vienog slavų yra kur kas daugiau, jeigu jie eis iš vien, ne vokiečių pusėj bus pargalė.

‖ Žydų ant svieto yra 11 milijonų; iš to skaitliaus 8 milijonai gyvena Europoj. Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos gyvena 1 milijonas žydų. Maskolijoj jų daugiausiai, nes 5½ milijono ir tai tik Lietuvos, Mažrusijos ir Lenkijos rubežiuose. Austrijoj žydų yra 1860000, Vokietijoj 568000, Rumunijoj 300000, Anglijoj 200-000, Turkijoj 120000, Holandijoj 97000, Prancuzijoj 77000, Italijoj 50000, Bulgarijoj 31000, Šveicarijoj 12500, Grekijoj 5800, Serbijoj 4700, Danijoj 4000, Švedijoj 3400, Belgijoj 3000, Išpanijoj 2500, Portugalijoj tik 300.

‖ Londono laikraštis „Times" praneša, buk tibetonai sulaukė baltveidžių pagelbą kovoja su anglijonais, geresni ginklai ateina nuo šiaurių ir nuo rytų. Remianti tibėtonus baltveidžiai gali but tik maskoliai. Reikia todėl laukti didesnių nesutikimų Anglijos su Maskolija.

‖ Berlyno laikraščiai praneša, buk Peterburge susekė suokalbį ant gyvasties caro Mikalojaus. Suokalbininkai buvo sutarę, laike peržiurėjimo kariumenės, mesti į carą dinamito bombą. Turėjo tą padaryti duktė profesoriaus Mereščevskio. Atkakus caui, jos neramumą patėmijo policija ir suareštavo. Rado pas ją dinamito bombą. Ji neužsigynė ir bus pakarta.

‖ Lenkiskas laikraštis „Wielkopolanin" praneša, jog japoniečiai Mandžurijoj išlipinėjo ir išmėtė lenkiškoj kalboj daugybę atsišaukimų, kuriuose kviečia lenkus kareivius susidėti su japoniečiais ir kariauti iš vien su abiejų priešu, taigi su Maskolija.

‖ Perkunas Europoj daugiausiai žmonių užmuša Prancuzijoj: per visą 19

Trumpa senobes Istorija.

Isz maskoliszkos kalbos verte D.

Teippat, kaip Kartaginas, tapo sunaikintas turtingas pirklystės Korinto miestas. Rymiečių kapitalistai pasirodė rytuose ir neužilgio pas juos skolose paskendo miestai ir valdą kunigaikščiai. Rymiški skolintojai skolindavo už labai augštas palukanas ir be gailesčio išlupdavo jas nuo provincijų gyventojų: tulas miestas ant Kipro salos pasiskolino pas svarbų rymišką kapitalistą didelius pinigus už 48% ant metų; nėsant iš ko išsimokėt, roda atsisakė mokėt; tuomet kapitalisto advokatas išprašė kareivių nuo rymiškos valdžios kaimyniškoj šalyj ir uždarė visą miesto rodą rotušės rumuose; keletas iš uždarytų rodos sąnarių badu pasimirė.

Pats vardas rymiečių baisus tapo visuose Terpžeminės juros pakraščiuose: rymiečiai didžiavosi, kad svetimoj šalyj užtenka pasisakyt rymišku valstiečiu esant, idant visi bijotųsi ir guodotų. Rymas nedunoses nė plauko paliest pas kąnors iš saviškių: visur galį pasirodyt baisiejie jo legijonai.

Nobiliai. Tos giminės, ką Ryme valdė, tapo, nesulyginant, turtingesnės ir galingesnės, negu seniau.

Laike didelių karių jų tarnystė ir padėjimas visai atsimainė: senesnėse karėse, kurios vedamos buvo Italijoj, vadams labiausia reikalingas buvo atkaklumas ir sąžiningumas; per karę naudojosi senobiniais, vienodais budais ir tvarka, nes ir priešai mažai kuom skyrėsi nuo rymiečių. Viskas dabar neteip virto, prasidėjus jurinėms karėms, legijonams nuėjus Išpanijon, Afrikon, Grėkijon, Azijon prieš tautas visokių papročių, visaip kariaujančias. Vadas turėjo parodyt daug vikrumo, mokėt apsieit su svetimais žmonėmis; jam prisieidavo greit susipažint su naujomis vietomis, išgalvot, ar išmokt kitoniškai kariaut. Drąsus, o nesumanus žmogus, kaip Regulus, prapuldavo tokiam padėjime. Vikriam, gabiam vadui, kaip Scipijonui, adverniai, labai pasisekdavo.

Tokius vyrus rymiečiai palikdavo vadais daug ilgiau, negu senobinis vienų metų laikas; jiems pavesdavo po karės padaryt tvarką užgriebtoj provincijoj ir iš pradžių valdyt ją. Šitie valdytojai jautėsi, tarytum, carais paveiktų gyventojų: išduodavo paliepimus, per jų rankas ėjo begaliniai turtai ir pinigai. Kareiviai priprasdavo prie jų ir išreikšdavo jiems savo užsitikėjimą; kartais kareiviai aiškiai apskelbdavo savo vadą *imperatorium:* tai buvo paguodonės vardas pergalėtojui.

Sugrįžtant Ryman, jam pritaisydavo iškilmę — *triumfą*. Imperatorius su savo kareiviais, dainuojančiais kariškas pergalėjimo dainas, važiavo per visą miestą ant papuošto vežimo, panašaus į apskritą bokštą, skaisčiai raudonam ploščiuj su paauksuotomis siulėmis, su laurų vainiku ant galvos ir apyrankėmis. Ant jo galvos vergas laikė aukso vainiką su brangiais akmenėliais ir atkartodavo: ,,žiurėk atgalion," t. y. nesididžiuok. Prieš jį nešė jo pagautį: auksą ir sidabrą, retus daigtus, nematytus augalus ir gyvulius, vedė retežiais apkaustytus belaisvius, terp kurių kartais buvo ir paveikti carai; nešė didelius paveikslus, parodančius visus jo pergalėjimus, tvirtynes jo paimtas, kalnus, upes, jures, miestus, ką užgriebęs buvo.

Pergalėtojas Makedonijos, *Emilijus Povilas*, per 3 dienas vežė savo pagautį: pirmoj dienoj, ant 250 didelių vežimų, dvejatu pakinkytų, praveže atimtas nuo grėkų stovylas ir paveikslus, antroj — pasirodė begalinė daugybė ginklų, keli tukstančiai žmonių vilko ant pečių indus su sidabriniais pinigais, trečioj — nešė aukso pinigus, aukso indus pergalėto caro ir tt.

Ant visų ulyčių stovėjo žmonės išeiginiuose baltuose rubuose. Processija traukėsi į Kapitolių, senobinę tvirtynę, Jupiteriaus bažnyčion, kur meldėsi dievui ir jam pavesdavo geriausius daigtus.

Buvęs vadas ir Ryme žymus buvo: neretai ir antrą sykį kreipdavosi pas jį; arba, kaip Scipio, pergalėjęs Kartaginą, lengvai galėjo duot vietas savo giminėms ir artimiems draugams. Emilijus Povilas buvo artimu Scipijono, Emilijaus sunus, mirus tėvui, buvo priimtas į Scipijonų giminę ir gavo jos pravardę (tai Scipio Jaunasis, kurs visai išnaikino Kartaginą). Užsitarnavusių žmonių giminės Ryme pradėjo vadintis *nobiliais* (t. y. žymiais, didžponiais).

Nobiliai Ryme atsižymėjo ypatinga tiesa: nobiliaus namuose laikydavo vaškines maskas, nuimtas nuo veidų visų prosenių,

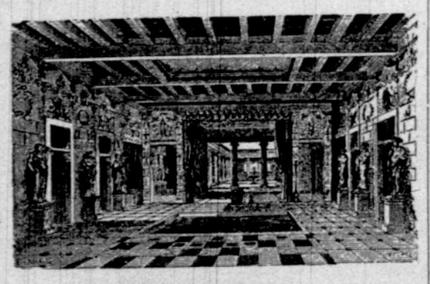

Priimamas kambarys nobiliaus rumuose.

kurie turėją buvo valdžios vietas; maskos buvo užlaikomos svarbiausiam kambaryj, spintelėse pagal sienas, o terp jų buvo nubriežtos ant sienos linijos, parodančios jų giminystę; viršuj kiekvieno paveikslo buvo parašas, kurs skelbė apie didžius ir garsius žygius velionio; jeigu nobiliaus giminėj buvo imperatoriai, tai jų atminčiai statė stovylas. Šventadieniais spinteles atidarydavo ir ant maskų uždėdavo laurų vainikus.

Mirus nobiliui, ant pakasynų parodydavo žmonėms visą giminės puikumą: prieš grabą važiavo ant vežimų žmonės su maskoms prosenių velionio senobinėse konsulų ir triumfatorių parėdnėse. Šita processija sustodavo ant forumo; velionį pakeldavo ant naštelių; aktoriai, perstatą prosenius, atsisėsdavo krėsluose, o vienas iš giminiečių pasakydavo kalbą, pagiriančią numirėlį ir visus, tartum, prisikėlusius aplink jį sąnarius garsios giminės.

Nobilių pilna buvo senate. Čion susirinkdavo nuo 300 iki 600 vyrų. Konsulas apskelbdavo bylą, kuri reikėjo nuspręst, ir užprašydavo senatorius paeiliuj pasakyt savo nuomonę. Viens po kito jie atsistodavo ir, kas galėjo, smulkiai paaiškindavo savo nuomonę; bet kalbėdavo tiktai tie, kuriems buvo atsiėję užimt vietas arba, kaip rymiečiai sakydavo, turėt krėslą (konsulai, sudžios ir kita vyresnybė atsisėsdavo prieš žmones ant krėslo, apmušto drumblio kaulu). Kiti tyliai sutikdavo su kalbėjusiais. Kad galėtų dasižinot, kaip mano daugumas, konsulas liepdavo išsiskirt: po dešinės atsisėsdavo senatoriai vienos nuomonės, po kairės — priešingos.

Rymietis su ploščium.

Nobiliai pasiskirdavo terp savęs paeilini valdyt provincijas. Iš tų provincijų jie atsiveždavo didelius turtus. Bet kad kas galėtų tapt provincijos gubernatoriu, pirmiau turėjo prabut konsulu arba sudžia (prėtoru) Ryme; o į šitokias vietas rinko žmonės. Nobilius stengėsi visokiais budais žmonėms įtikt: iškeldavo visuotinus didelius pietus ant ulyčių visokiose miesto dalyse, linksmino žmonės rodyklomis tėatre ir cirke, neretai tiesiog dalino pinigus šimtams ir tukstančiams žmonių per tam tikrus kasierius: vieną kartą 4 nobiliai, užsigeidę gaut konsulo vietą, užmokėjo kiekvienas po 1 milijoną rublių musų pinigais. Tokiu budu nobilius, tarytum, nusipirkdavo naudingą provinciją, belaukdams turtų, kartais viską prakišdavo. Išrinkimų dienose norintiejie gaut vietas išeidavo su baltais ploščiais, o žmonės tuoj pamatydavo numylėtus savo vyrus.

Nobilius manė, jog neverta pačiam užsiimt pirklyste, juriniąkyste; jis paprastai pavesdavo pinigus ar išliuosuotiems, ar tikriems savo vergams; tie užsiimdavo kokiunors amatu, krautuve, skolinimu, pristatymu pirkinių jura; pelnas patekdavo ponui.

Daugybė žmonių jieškojo pas nobilius užsiėmimo, pagelbos ar užtarimo: jie vadinosi *klientais* (priklausančiais žmonėmis). Gau-

Rymiečių pietus.

ja tarnų riogsojo dideliuose nobiliaus namuose: jis laikė daugybę nereikalingų vergų pasididžiavimui, puikumui; vienas varstė duris, kitas garsino kokį valgį per pietus paduota, trečias juokdariu buvo ir t. t. Kartais jų prisirinkdavo iki 400 namuose. Pas nobilių laukiniame kambaryj ir už durų iš lauko stovėjo klientai ir geidžią pašelpos: jam pasirodžius, labą dieną jam atiduodavo, išsiprašydavo kokįnors darbelį. Tankiai jis nė nepažino visų savo klientų: tam tikras vergas pasakydavo jam vardus atėjusių. Kartais jiems davinėjo pinigų, palaikius ploščius, davė valgyt pono užstalėj ir t. t.

Dideli dvarai. Nobilius skaitė už savo pareigą turėt kuo daugiausia žemės: tankiai jis supirkdavo dvarus smulkių dvarponių, arba nusigyvenusių ukinįkų. Pasidarydavo milžiniški dvarai po kelius tukstančius desiatinų (*liatifundijos*).

Tankiai tokiam dvare gaspadorystės nebuvo: gaspadorius statė sau puikius rumus, užleisdavo daug žemės krumais medžioklei, arba vietoj išdirbt žemę, palikdavo didelius plotus ganykloms; po plačius plotus, kur seniau buvo buvę skaitlingi sodžiai, valkiojosi didelės galvijų kaimenės, kurias prižiurėjo puslaukiniai vergai-piemens, apsiginklavę nuo užpuolimo žvėrių; šitie piemens neretai tapdavo žmogžudžiais ir užpuldinėdavo ant keleivių. Daug žemės ant niekų ėjo.

Vergai. Bet atsitikdavo ir toks nobilius, kurs užvesdavo plačią gaspadorystę savo dvare: sodino vynuoges ir alyvas, laikė paukščių gaspadorystę ir t. t. Laisvų žmonių jis neėmė pas savę, darbui atlikt, nes jiems reikėjo mokėt; jis jieškojo sau kuo pigiausių darbinįkų, vergų, kurie reikėjo tiktai penėt ir duot jiems pastogė.

Dabar galima buvo nusipirkt daugybę vergų: kiekviena karė pasibaigdavo pardavimu daugybės belaisvių; apart to, ant Terpžeminės juros atsirado baisus amatas: juros žmogžudžiai plėšė pajurinius gyventojus. Dirbančius prie karo, belaisvius, pavogtus žmones priveždavo miniomis parduot: ant Dėloso salos, kur buvo viena iš tokių turgaviečių, kasdien iki 10,000 vergų išsodindavo iš laivų, parduodavo, vakare pasodindavo ant kitų laivų persiuntimui.

Rymiečiai, rimta tauta, kiečiau apsieidavo su vergais negu grėkai. Tulas praktiškas rymietis gaspadorius sakydavo, jog reikia nupirkt vergas labai jaunu, kad pigesnis butų, ir pačiam išmokyt jis; pasenus jam, reikia nuo jo atsikratyt, parduot jis, pakol jis nepavirto dar į tikrą naštą. Buvo ir kita patarmė: priverst vergą teip dirbt, kad jis apie nieką nesvajotų, apart valgio ir miego. Vergas jug ir žmogum nėsąs: jis gaspadoriaus įrankis; esti įrankis bebalsis, pvz., arklas; esti įrankis pusbalsis — galvijas, ir esti įrankis su balsu — tai vergas.

Vergams dideliam dvare (villoj) paprastai nepavelydavo apsivest šeimyna: jie gyveno kazermėse, Prasikaltusius sukaustydavo retežiais ir uždarydavo *ėrgastuloj*, kalinyj, kur nuo aslos negalima buvo pasiekt su ranka iki siaurų langelių. Vergus išvesdavo ant darbo po keletą, neretai retežiuose; priešakyj ėjo dešimtinįkas su botagu ar smaila lazda tinginiaujantiems pavaryt. Jie kartu sumesdavo viršutinius savo rubus, kurius saugojo tam tikras prižiurėtojas.

(Toliaus bus)

PERSERGEJIMAS.

Iš prozos Pataršų.

Paraše Vištusorius (Vištalius).

Prakalba.

Mielas skaitytojau!

Pavesdams jums šį trumpą raštelį ant dvasiškos naudos, prašau širdingai, nepadyvikit — jei rasit kur posme kokias miglotas, — neaiškias mislis: — išperėjau jį ne ant popieros, — be plunksnos ir be rašuko, vienat smegenyčioj, atmintyje ir tai tokiame padėjime budams, kurio nieks neįstengtų nė aprašyt, nė gyvais žodžiais išpasakot; yra tai darbas ilgų metų, per kurių bėgį, augo ir lydėsi, o kurį norėdams užlaikyti atmintyje, turėjau per tukstančius dienų kartą arba ir dusyk kasdieną atkartot, arba atkalbėt kaip maldą ,,Tėve musų" — bet ir teip darant, ne vienas posmelis prapuolė užmiršties miglose.

Pranėšu podraug kad šitas išgarsinimas asabų neužgauna nė nedasilyti ne vienos vieros išpažinimo, nė vienos draugijos, kurios tiki į Dievą po kokiu nors paveikslu esantį; misliju, kad nė viens iš tikinčiųjų, skaitydams šį trumpą, bet su didžia daugybe yvairių ir svarbių mislių rašinėlį — nepasipiktįs.

Vienintelė idėja jo yra — vidutinis apšvietimas musų mažiukų bajorų, be jokių priemaišų.

Todėlgi — mielas bajore, tai yra kareivi lietuviškojo liežuvio, skaitykit jį atsikartodami ir mislykite, o Dievas, Dvasia Apšviestoja padės jums visumet ir visur, visuose dvasiškuose ir kuniškuose reikaluose jusų....

Mylėkit Dievą Dvasią Apšviestoją prigimtyje teip, kaip Jezus Kristus, tikras ir jusų Atpirktojas ir Išganytojas visos giminės musų ir viso svieto mokino. — Bet neužmirškit mylėti artimą savo, o pirmoje eilėje gimines savo, ypač artymiausius, iš vieno kuno ir kraujo ir vienu ir tuom' pačiu liežuviu kalbančius, kad ir tolimiausių pakaleinių vienperių. Bet saugokitės pharizejų, kurie nuduodaDievą mylinčiais ir garbinančiais esą, — bet tiktai lupomis, o širdis jų toli yra nuoJo, kaip kad ir pats Jezus Kristus jums sakė: ,,Jus manę garbinate tiktai lupomis, o širdis jusų toli nuo manęs."

Skaitykit ,,NaująjįTestamentą," o rasit daugiau tokių vietų, kur aiškiai jums parodo, jog Jezus neliepė mylėt savo priešą pharizejų.

Atminkit, jog nė jokia viera be gerų darbų, be meilės Dievo ir savo artimo (ne priešų) nė vieno neišganys ir neatneš jokios palaimos. ,,O pažinsit juos iš darbų jų," teip Išganytojas svieto kalbėjo ,,O pažinsit tiesą, o tiesa jus išliuosuos."

Autorius.

1889—1901 m.

,,Kto z pozoru ten swiat sądzi,
Przyczyn i skutków niebada,
Myslą — słowem łacno zbłądzi,
W przesąd, urojenie w pada; —
Lecz kto głosu prawdy słucha,
Idzie za natchnieniem ducha,
I swiat i siebie odgadnie.
Z oczy co ukryte na dnie. —
Więć do pracy, w Imię Boże!
A Bóg łaską swą pomoże.
Bóg pomoże swej czeladzi,
Drogą prawdy poprawadzi...."
(Swiat Roslinny) Dr. Węclewski.

Kas tik akimis apžyalginėja
Šį svietą, — dvasioj netirinėja —
Vyliuose monų vismet paklysta,
Tikrosios tiesos niekad ne išvysta;
Bet kas išgirsta tiesos šaukimą,
Ir pagal dvasios ein' įkvėpimą,
Išspėja ir rėg' visas baisybes
Svieto — užslėptas gelmėj' tamsybės. —
Todėlgi, vardan Dievo į darbą
Protu, — o rasim dvasišką skarbą!
Dievs Apšviestojas, dvasia prajovų
Bus mums geriausiu tame vadovu..
Apšvies, šelps, stiprins mus savo kaus,
Per visus laikus gyvus ir sveikus.
Išves iš juodos tamsos į šviesą,
Parodįs, kur yr' melai, kur tiesa,
Ištrems prakeiktas dvasias tamsybės,
Išnaikįs visas jų neteisybės,
Melus ir monus pamįs po kojų,
Ant žemės tikrą padarys Rojų.
Neviskas yra teip šiam sutvėrime.
Kaip reikėtų but ir kaip mes norime.
Ir neteip kaip pats Dievs kad geidavo,
Sutverdams jį tik iš meilės savo.
Kur tiktai žvelgiam daug neteisybių
Matom prisėta dvasių tamsybių,
Apkrėstą svietą bais limpančiomis
Visokiom's karų, monų ligomis,
Iš kurių sėklų biaurių, nuodingų
Priviso pulkai didei baisingų
Žvėrių ir paukščių žmonis draskančių.
Ne vis žemčiugai, nė auksas brangus,
Ką tviska, žėri kaip žvaigždėts dangus.
Daug ir niekniekių yra žibančių,
Šviesą nuo kitos šviesos imančių.
Nevisi daigtai ir perdėm čysti.
Ką kur akimis savo išvysti:
Norint paviršium išveizdi dailus,
Puikiai tviskanti, gražus ir meilus,
Bet apačioje, ar viduryje,
Špėtni, prišvinkę, ar sukirmiję,
Net biauru ant jų ir pažiurėti,
O da biauriau ir dasilytėti.
Atpenč nevisi niekam neverti,
Norint paviršium šiukšmėms apberti,
Arba apterští šašais, raukšlėmis,
Kai purvyns rudens gruodų krukšlėmis.
Tankiai po lukštu apipuvusių,
Ivairių daigtų ir suskretusių,
Kartais biauriausiais skrepliais apdrėbtų,
Ir brangių daigtų randas užslėptų.
Ne visi žmonės yra teisingi,
Nuobažni arba dievobaimingi,
Ką klupšti garsiai dusauja — meldžias,
Ir į krutinę kumštėmis beldžias:
Daug ir bedievių, kamščių pragaro
Dėl apgavimo kitų teip daro,
Nors jie neturi nė jokios vieros,
Apart godumo lobių be mieros.
Todėl akivai apsidairydams,
Dieną ir naktį, kaip įmanydams,
Budėk, saugokis iš visų pusių,
Žmonių kaip žvėrių, angių ir musių,
O net ir triobų, murų, akmenų,
Medžių, — visokių javų — želmenų!
Vandenio, ugnies, vėjo, kur šaukia
Namie ir svetur, girioj ir lauke...
Už vis labiausiai, tai mylimųjų
Sėbrų, bičiuolių, pažįstamųjų,
Nors tau rodytus viernių vierniausiais
Prieteliais, draugais ištikimiausiais,
Nes ir tie, jeigu ne išpiktumo,
Tai iš paikystės ir nekantrumo,
Į bėdą tavę gali įpuldyti,
Arba su kunu dušią prapuldyt!
Žinok, jog meilė, tai smulkutėlis,
Baugštus ir jautrus yr vabalėlis!
Nors žiba kaipo brangus žemčiugas,
Bet lepus, minkštas, kaip kepts mogas.
Tiktai nuo vėsio kvapo vėjalio,
Arba nuo šiurkščio balso žodėlio
Šiaušiasi, šiurpsta, brinksta ir tvinksta,
Alpsta, apmiršta, aušta ir stingsta, —
Iš kurio potam paveikslą kitą
Priėmęs, šnipšdoms vėl išsirita.
Su bais nuodingu gyliu ir slenka
Kirmin's, gyvatė arba patranka.
O prietelystė į veidmainystę
Pavirtus, varo vylių šelmystę,
Burbului vandens beveik prilygsta:
Kaip greit išdygsta, teip staiga nyksta.
Dabar tik ten daug prietelių yra,
Bet netikrų, kur mušiniai byra.
Kai tuos išleidžia, ar užkavoja,
Tuoj' ir prieteliai visi atstoja.
Tikru prietelium tik tasai esti,
Kurs netik turtą bet ir gyvastį,
Savo iš meilės gatavs atduoti,
Kad tik iš bėdos brolį vaduoti.
Bet vargu rastum tokį, kurs tavę
Mylėtų lygiai kaip patsai savę. —
Toks prietelius but žemčiugs brangesnis
Už deimantus, bet ir daug retesnis.
Tankiai apsėstas nečystų dvasių,
Baisingai piktų, smarkių ir drąsių,
Žmog's priteliumi tav pasidaro,
Ir vylium tavęs į bėdą varo.
Kytrybe žalčio prisigretina,
Saldžiais ir meiliais žodžiais šnekina,
,,Brolau! meilukas!", švelniai zaunija.
Ir kerais akis tav apmonija. —
O juodą žėgždrą, — kurią tav rengia,
Nelemtoj širdyj užslėptą dengia,
Kad jos nėjokiu budu n'ištirtum,
Ir susipratęs, neatsiskirtum. —
Toksai veidmainys, nors jis vadinas
Ir broliu, yra tikras Kainas,
Už drąskantyjį žvėrį piktesnis
Ir už šėtoną patį baisesnis! —
Tad nors saldžiausiais žodžiais kalbėtų,
Kad tau ir aukso kalnus žadėtų,
Saugokis jo kaip šunies aprieto.
Geriau n'išvieryk niekam ant svieto!
Už vis labiausiai dukterų Jievos
Išlepusių — ba jos neb'ištrivos
Laikyt liežuvį, slėpt paslėptines
Vis per pagundas — kytras — žaltines.
O kad kas tavę gvoltu pagriebtų
Ir su smarkiausia prievarta lieptų
Prieš prisakymus Dievo griešyti,
Ar provom svieto pasipriešyti —
Neklausyk, stengkis prieš kantojus
Kuno ir dvasios pagundytojus.
Kad tav ir galvą kujais daužytų,
Gyslas traukytų, kaulus laužytų —
Nepasiduok jiems ik paskutiniausio
Lašėlio kraujo, o nė menkiausio
Neapsiimk pikto darbo pradėti,
Kad ir gyvasti reiktų padėti:
Ne bijok mirt, b'amžio sav nepratęsi,
Neigi su saule nebegyvensi,
Anksčiau ar vėliau teks visiems mirti,
Dvasiai su kunu reiks persiskirti.
Buk stiprus, kantrus ir drąsus drauge,
N'atbok, nors pekla ant tavęs staugia,
Lenkis pakaroj prieš tiesų provas,
Bet viso pikto ginkis, kaip kovas.
O kad tos provos butų aštriausios,
Neteisingiausios ir slogingiausios,
Juk tu jų nieku budu n'išversi,
Nėi geresnių pats nebesutversi. —
Kad tu ir tukstant' kart' teip druts busi,
Bet prieš Bangputį nebepapusi,
Neigi prieš smarkią srovę paplauksi,
Tiktai sunkesnių slogų sulauksi.—
Su galva muro pramušt n'įstengsi,
Priešydamas, provas peržengsi, —
O su pakara ir su kantrybe
Pasieksi net ir dangaus augštybę.
Kiečiausias širdis tuom' suminkštįsi,
Ir gyvenimą savo palengvysi.
Jei tik su geru prašyt neliausi,
Anksčiau ar vėliau, ko geidi gausi.
Bet jei negalims daigs išturėti,
Reikia protingai apsižiurėti,
Kur linkui kreiptis, ką veikt pradėti,
Idant netektų potam gedėti....
Nusilenkims tav niekad nevodįs,
Kaip sekantysis reiškia priežodis.
Nors prie gyvulių jis pritaikintas,
Bet ant naudos mums ir išlaikytas:
,,Dvi karves žindąs — veršis parnas,
,,O ne vienos ne gauna uparnas:
,,Tikra motina prieg jo nelinpa,
,,Alksta ir džiusta ir badu stimpa."
Niekad nesistiebk, mažu budamas,
Prieš augštesniuosius pasipuošdamas.
Atmink, jog varlė nebaubs su jautį,
Ba netur' tokios gerklės, nė plaučių.
Ir nesididžiuok terp mažesniųjų,
Nes kasžinkas gal išaugt iš jųjų.
Tankei mažiukas kupstas, vos žymus,
Verčia ragožium didžius vežimus.
Toliau bus.

Vietines Žinios.

— Ant priemiesčio Barrington, pereitos nedėlios dieną plėšikai mirtinai pašovė maršalą Schultzą. Maršalas mat, pamatęs, kad keli plėšikai stengiasi įsilaužti į vieną saliuną, norėjo jiems nedaleisti. Jie vienog, pamatę maršalą, tuojaus išsitraukė revolverius ir pradėjo šaudyti; jų šuviai pataikė ir maršalą mirtinai užgavo. Nuo šuvių pabudo gyventojai ir dažinojęę, kas atsitiko, apsiginklavo ir išėjo gaudyti plėšikų ir vieną iš tikro pagavo.

— Plieno dirbtuvėse Illinois Steel Co. South Chicagoj atsitiko baisi expliozija vieno rezervoaro, kuriame tilpo 30 tonų sutarpintos geležies. Išsiliejusio metaliaus keturi darbininkai likosi sunkiai apdeginti, o du iš jų, Jonas Jonatski, lenkas, ar gal lietuvis, gyvenantis pn. 8435 Muskegon ave. ir Adolfas Stilis, apdeginti mirtinai.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 483 ypatos, kuriame tai skaitliuje buvo 284 vyriškiai ir 199 moterys; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 121, senelių virš 60 metų — 98. Daugiausiai mirčių vis buvo nuo plaučių uždegimo, nes 82, nuo džiovos 62, nuo širdies ligų 36. Patžudysčių buvo 10, užmušystų ir netikėtų mirčių 29.

— Pereitos nedėlios dieną, vakare, gerai pasigėręs 25 metų William Fullon, ant upės kranto, prie Fraklin gatvės, užmigo. Naktyj užėjo audra. Perkuno trenksmas jį iš miego prikėlė ir vaikinas, persigandęs, nežinodamas, kas yra, šoko į upę. Ant jo šauksmo subėgo policistai ir ištraukę iš maudynės girtuoklį, nugabeno jį ant policijos stacijos, kur dar turėjo bausmę užmokėti už neatsakantį pasielgimą.

— Už tai, kad ne gavo alaus, airys McInerney pereitos nedėlios dieną drožė su akmeniu į galvą savo vientaučiui Sheehanui teip, kad tas be žado puolė ant žemės. Primuštą nugabeno į ligonbutį, McInerneyo iki šiol ne sugavo.

Atsišaukimas

Ant kunigo Žebrio paaiszkinimo No. 20 „Lietuvos."

Kunigas Žebrys, savo ilgam paaiškinime rašo, buk bažnyčia užsilaiko iš liuosų dovanų, tuom tarpu neduodančių iš geros valios dovanų mėto iš bažnyčios. Kunigas sake, buk klebonas turi tiesą tik pažymėti trustus, o tuom tarpu jis apsirinko trustisus, nors patįs kandidatai buvo tam priešingi, kad vienas klebonas juos renka; tiems atsisakius nuo urėdo, jis išsirinko tokius, kurie drasko žmonis neduodančius tų neva liuosų dovanų.

Kunigas mini obstrukciją, kurią vienog pats daro, per išpažintį liepdamas pamesti draugystes, nenorinčias jo norams pasiduoti, pavaro nuo ausinės tuos, kurie priguli į draugystes besirupinančias apie kitokius reikalus o ne vien apie pripildymą kišeniaus geros valios dovanoms, už kurias susirinkę į bažnyčią girdi dar visokius išniekinimus.

Kun. Žebrys ginasi, jog policmono ne kvietė (tas visai ne svarbus dalykas. Rd.); bet nors jis ir ne pats butų pakvietęs, tai kaipo bažnyčios gaspadorius ir jeigu kas liuosų aukų ne duoda, tokius žada laukan išmesti, tai visgi apie pakvietimą turėjo zinoti.

Komitas Šv. Juozapo Dr-tės:
Prez. J. Mazilauckas,
Sek. V. Sabaliauckas,
J. Girdauckas,
Sakalauckas.

Parapijų reikalai kokioj nors vietoj yra tai vietiniai; vietiniams nesutikimams ir ginčams be galo redakcijos ne gali per daug vietos pavesti ypač, kad ir pats ginčai teip yra vedami, kad toliau nuo to stovinti niekaip ne gali žinoti, kaip iš tikro dalykai stovi ir keno tikrai yra kaltė. Todėl šiuomi priversti esame pertraukti ginčus dėl nesutikimų New Britano lietuviškoj parapijoj.

Red.

Pataisymas.

No. 20 ,,Lietuvos" patilpo korespondencija apie Al. Matutį, buk tas norėjo pačią užmušti ir buk policija laiko jį už ne pilno proto. Tas yra ne teisybė (korespondentas mums atsiuntė iškarpą iš vokiško laikraščio, kuriame tas yra aprašyta. Mes tokiu budu, talpindami žinią, apart korespondento, pasirėmėme ant žinios vokiško laikraščio pagarsintos. Rd.): Matutis nė jokio ginklo ne turėjo ir jis yra pilno proto. Tas, ką patalpinote 20 nr. ,,Lietuvos", yra neteisybė; apie tai juk geriau už korespondentą žino pati Matučio. (Kad korespondento paduota neteisybė, gauname žinią ir nuo kitų. Rd.).

J. Z. Matutienė.

Vienam numeryj ,,Lietuvos" buvo pagarsinta p. X. X. buk aš sudurnavojau, nes šoviau į savo pačią.

Atsišaukimai man labai nemalonus, nes tai bereikalingas barškinimas į tuščią puodą; vienog priverstas, turiu ir tą atlikti. Na tai iš kurgi ta žinia pateko p. rašėjui?

Mat mano moteris vis nori, kad leisčiau ją į Lietuvą ant ,,exkursijos." Aš gi ant to nesutinku. Dabartės keliaujančią į tėvynę draugę ji palydėjo ir nesugrįžo namon per dvi dieni ir naktį. Antrą naktį leidausi jos jieškoti, bet į tą tarpą pargrįžo, už ką ir pradėjome rokuotis. Įpykusi moteriškė dar labiaus, išėjo atvest man policmoną. Tas, išklausęs jos pasakos, nuėjo sav šalyn. Nepasiganėdindama tuom, apsirengė ir nuėjo į policiją. Ten primelavo, buk aš ją noriu nušauti. Kad butų tiesą sakius, tai ir ten nebutų nieko gavus; taigi reikia meluoti. Nuo kelių mėnesių mudviejų lovoje stovėjo pištalietas į skepetaitę suvyniotas. Atėjusi policija, norints jokio pėdsako šovimo nesurado, paėmė manę ir pištalietą ir nuėjo, įkišo į areštą.

Moterisgi, porą dienų palaukusi, suprato savo melagystės vaisius ir ryžosi manę iš arešto išliuosuoti bei savo melagystę atšaukti. Ji pati prisipažino prieš sudžią, kad aš į ją nešoviau, tiktai ji, nenoroms, tą žodį išsitarusi, teiposgi pripažino, kad dvi dieni ir naktį nebuvo namiej, už ką ir susirokavova. Apart to, jos du giminaičiai buvo pas mus ir gali paliudyti, kad jokių šovimų ten nebuvo. Teipgi į jokius laikraščius aš nepasidaviau ir vardą nekraipiau; nes čion manę ir teip visi pažįsta. Jeigu kas ir rašė, tai su tokia pat etika kaip ir p. X. X.

Reikėtų reikalą ištirti ant vietos, o tąsyk žinia turėtų vertę. Nedyvai, silpnoms moterims kerštavime pasinaudojant, kas papuola, bet artistiškiems filozofams vertėtų to prasilenkti. Tokį pagarsinimą laikau už įžeidimą savęs ir turiu neužginamą tiesą pareikalauti p. X. X. ant išsiteisinimo; nes kitaip tokioms bobiškoms pliovonėms nebus galo.

Juozas Matutis,
112 Grand str.

Draugysceiu Reikalai

Temykit Lietuviai!

Utarninke 10 d. gegužio atsidare nauja antra serija lietuviszkos Spulkos ant West Sides. Mitingai atsibuna kas utarninko vakara, Apveizdos Dievo parapijos saleje, Union ir 18 ul. 7:30 val. vakare. Taigi lietuviai norinti užsiczediti pinigus, gali ant kiekvieno susirinkimo prisiraszyti, o teipgi norinti pasilikti savininkais prapercziu, ateikit ir užsiraszikite nes atejus laikui galima gauti skolinti pinigus ant prapercziu ant labai lengvu iszlygu. Su guodone.

(5—27) Spulkos Komitetas.

Elizabeth, N. J. Draugyste Szv. Kazimiero tures savo dideli metini piknika panedelyj, 30 gegužio (Decoration Day) ant Ellers Union Grove, 817 Elizabeth ave. Visus aplinkinius lietuvius ir lietuvaites užkvieczia susirinkti ant to gražaus pasilinksminimo. Tiekietas vyrams 25c., moterims ir merginoms dykai. (5—27) Komitetas.

Naujiena.

Philadelphia, Pa. Dr-te Szv. Juozapo tures savo 10 metini baliu su prakalkalbomis panedelyj, 30 gegužio (Decoration Day) Washington saleje 523—525 S. 4th st. Toje dienoje, ant baliaus, kiekvienas sveikas lietuvys gales instoti in draugyste tik už 50c. Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia kuoskaitlingiausiai susirinkti, pasiklausyti prakalbu ir prie geros muzikos pasiszokti ir pasilinksminti.

Komitetas.

Pirmas Pikninkas.

Kensington, Ill. Dr-tes Szv. Vincento ir Szv. Mikolo Ark., ant naudos užpirkimo lietu naujai lietuviszkai bažnycziai Kensingtone, laikys dideli pikninka nedelioj, 29 gegužio, Pauls Grove darže, ant 123 ul. ir Union ave. Prasides 10 val. ryto. Draugystes susirinks ant 9 val. ryto po No. 2427 Kensington ave. kerte Halsted st. ir isz ten pilnoje parodoje su muzika iszmarszuos in pikninka. Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia kuoskaitlingiausiai susirinkti ir drauge su mumis pasilinksminti.

Komitetas.

$100.00 Dovanu

gaus tas, kuris pagaus žuvi su szilkiniu ant kaklo raikszcziuku ir su auksinems T. M. D. litaroms, kuri yra iszplaukusi isz Nemuno upes ir kaip mena mokyti vyrai ji nedelioj, 12 d. Sejos (June), 1904 m. atplauks ties Reissig's Grove, Riverside, Ill. Ta paczia diena ir tam paczeme darže Tesybes Myletoju Dr-te tures savo pikninka, ant kurio kvieczia visus lietuvius ir lietuvaites, merginas ir vaikinus imti dalyvuma, linksmai pasiszokti, atsikvepti tyru oru ir suganti tą žuvi. Gaudymas žuvies prasides 9 val. isz ryto ir trauksis iki velam vakarui. Inženga in darža vyrui su motere 25c. Pasarga: Kas ne tures nusipirkes tikleto in darža, o pagaus žuži dovanos ne gaus.

Komitetas.

Praneszimas.

Chicago, Ill. Dr-te Sim. Daukanto, ant pusmetinio savo susirinkimo, nusprende sumažinti instojima ant $1.00 iki metiniui susirinkimui. Todel kas isz lietuviu nori prisirašzyti prie szios draugystei, dabar yra gera proga pakol instojimas pigus. Sekantis susirinkimas bus laikytas nedelioj, 5 d. berželio, 1 val. po pietu L. Ruigio saleje, 3301 S. Morgan st., kerte 33 gatves. Sim. Daukanto Dr-te gyvuoja jau 11ti metai, turi savo dideli knygyna, veliava tautiszka ir amerikoniszka ir viska kas tik Dr-tei reikalinga.

Dr-te Sim. Daukanto.

3 czias Didelis Pikninkas.

Kensington, Ill. Jaunu Lietuviu Draugiszkas Kliubas tures savo pikninka nedelioj, 5 sejos, darže P. Karecko, West Pullman, Ill. Prasides 9 val. ryto. Inženga vyrams 25c., merginoms dykai. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kveczia atsilankyti, nes tai bus iszkilmingas pikninkas, su daug yvairiu zabovu, puiki muzika užkviesta isz pat Rymo, mat szis Kliubas nepaiso ant uždarbio, tik vien kad užganedinti visuomene.

J. L. D. Kliubas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Vinco Szukio, 5 pedu ir 4 coliu augsztas, geltonu plauku, ir usu, staczios krutines, apatine lupa perkirsta, 3 metai gyveno Cumbola, Pa. Paeina isz Suvalku gub., Marijampoles, pav., Plutiszko parap. Kas ji kur užtemys ir duos man žine gaus $25.00 nagrados. Duokite žine ant adreso:

Joe Urbon,
Box 7, Hartshorne, Ind. Ter.
(6—3)

Pajieszkau savo brolio, Adolfo Bertasziaus, Kauno gub., Tel

Naujausios Knygos.

35 Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti iš seštoeniu sekančiu gražiu pasakaičiu: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas kaltas; — Gatves vaikai; — Paparčio žiedas; — Miško sargas; — Signalas; — Kerėtys. Chicago, Ill. 1903, pusl. 99..15c

43 Pasakos iš gyvenimo lietuviškų Velių bei Veinių, surinktos D-ro J. Basanavičiaus, 470 puslap., Chicago, Ill. 1903 m. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražiu pasaku: apie roją (dangų), čyčiūn, pekla; apie gilting, mara, kelera, apie dvases (dušias), velnius, "u valdinimasi ir tt. Pasakos užrašytos į kioje kalboje kokioje buvo pasakotos Kauno gub. pagal kauniečiu kalba. Suvalku gub. pagal suvalkiečiu kalba, Prusu Lietuvoje pagal Prusu lietuviu kalba, Dzukijoj pagal dzuku kalba ir tt. Kas megsta gražias pasakas, tegul nusiperka šia knyga. Preke neapdar....$2.00
Apdarytos $2.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill., 1903 m. pusl. 280. Cia telpa 141 labai gražiu, juokingu ir žingeidžiu pasaku. Kas šita knyga tures, tam gera ir gražiu pasaku niekados netruks. Preke neapdarytos $1.50
Apdaryta $2.00

71 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill. 1903 pusl. 330. Telpa čia 205 gražiu, žingeidžiu ir juokingu pasaku, bovyjančiu kiekviena skaitoja ir klausytoja $1.50
Apdaryta $2.00

114 Ponas ir Bernas, Chicago, Ill. 1904 pusl. 64. Apysakaite L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolišku kaimečiu; žingeidi norinčiam susipažinti su buvju ir sanlygoms gyvenimo maskolišku kaimeciu; ji verčia skaitytoja jausti drauge su prislegtais vargu žmonemis 15c

124 Robinzonas Kruzius. Gradi ir morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903 pusl. 83 ....25c

210 Dede atvažiava. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-ts. Chicago, Ill. 1902, pusl. 42. Sita komedija buvo kelis kartus lošta lietuviškos draugystes Peterburge, Maskolijoje. Ji yra maskoliškos valdžios cenzuruota ir todel ja galima ir į Lietuva parsiusti, Maskolijos valdžia jos patsiuntimo nedraudžia 20c

215 Geriaus veliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-ts. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. Sita kuygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros dalesta ir gali buti Lietuvon siunčiama 15c

331 Žiže golvon — velnias vnodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise M. P-ts. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. Sita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros dalesta ir todel gali buti Lietuvon siunčiama. 10c

507 Gamtos Istorija, pagal Povila Bert, verte Dr. A. Bacevičia, spauda „Lietuvos," Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. Kuygele su daugeliu paveikslelių: gyvulių, vabalų, žuviu, žmoniu, medžiu ir akmenu, trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istorija, ypač tuos dalykus, ant kurių žmones nuolatai žiuri, bet ju gerai nesupranta 50c

560 Svieto pabalga. Iš rusiško verte Pr. Siulelis. Chicago, Ill., 1902, pusl. 81. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabalga tegul perskaito šia knygele 10c

508 Gamtos pajiegos ir kaip jš ju naudotis. Pagal Rittera sutaise Szernas. Chicago, Ill. 1904 pusl. 328. Svarbios mokslišios verties knyga, su daugybe paveikslių yvairiu mašineriju ir kitokiu prietaisu ant išnaudojimo gamtoms pajiegu 50c

630 Žmonėdžiai arba mokslas apie žmones jautas. Pagal Dr. M. Haberlandta paraše Sernas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. Yra tai svarbiausia mokslišku knyga apie visas musu pasaules žmoniu veisles. Ji parodo visu viešpatyčiu, visu žemes kraštu ir net mažiausiu saleliu žmonis ir ju paveikslus. Aprašo ju kilmes parva, tikejima, papročius, užsiemima ir abelnai viska. Iš patilpusiu paveikslu matysite žmoniu gražiu, prastu ir blauriu, tulu visas kunas plankais apdėles, veidas į bezdžiones panašus. Raštas šventas sako: „Sutvere Dievas žmogu ant abrozo ir paveikslo savo," bet pažvelgus į tuli žmoniu veislu veidus, matome dideli nevienoduma, tada nežine kurie iš ju yra panašes paveikslui Dievo. Kas nori pilnai pažinti žmoniu istorija tegul perskaito šia knyga. Preke neapdarytos $2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

669 Kaip žmogus gyveno, ant žemes? Parašė S. M. Išleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. Knygute aprašo visa žmogaus gyvenima ant žemes nuo pat jo ritaradimo iki pasiekimo civilizacijos. Iš paveikslelių parodo senoves žmoniu vartotus akmeninius inrankius, namus ir tt. 10c

856 Aikos Kares Dievui. Parašė Jonas Gražys. Chicago, Ill., 1902, pusl. 40. Ši knygele aprašo kokios kada kares buvo, kas buvo ju priežasčia, kiek jos kaštavo, kiek bledes žmonems padare ir daro, ir kas į jas žmonija stume 10c

971 Užmušimas caro Aleksando II. Parašė Jonas Gražys. Išleido Susiv. Liet. Laisv. Chicago, Ill., 1903, pusl. 38. Knygute aprašo kilima ir lankstymasi revoliucijiško judejimo Rosijoj, kova su carizmu ir, kaipo pasekme tos kovos, užmušima minetojo caro 15c

1326 Žodynas lietuviškai-angliškas kalbu. Sutaise Antanas Lalis. Chicago, Ill., 1902, pusl. 300. Yra tai pirmoji dalis lietuviškai-angliško žodyno. (Antroji dalis, angliškai-lietuviška dar spandoje). Yra tai didžiausias ir geriausias žodynas iš visu lygšiol išleistu lietuviškai-anglišku žodynu. Rasite jame visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškoje kalboje, kiekvienas žodis paženeklintas kiekvienoms litarams prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Knyga 6x9 colius didumo. Kiekvienas gražaus gerymo audimo apdaruose, ant nugaros išspausta sidabrinemis litarėmis jos titulas $3.00

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaise F. J., lietuviškai verte J. Laukis. Chicago, Ill., 1903, pusl. 202. Yra tai išaiškinimas monu darymo. Dabar jau su monu knygomis nieks lietuviu neprigaudines, nes nusipirkes šia knyga atrasite joje visas monu ir burtu paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybes ir budai ju darymo 50c

65 Karalius Apysaka. Dievas ir Karaliai, Evaldo pasaka. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16...10c

071 Lietuviszkos Pasakos Yvairios. Dalis III. Surinko D-ras J. Basanavičius. Chicago, Ill. 1904 m. Čzia telpa 202 labai gražiu ir juokingu pasaku. Kas nori gražiu ir juokingu pasaku, tegul nusiperka viena kuria isz virsz paminetu 3 knygu I, II ar III dali, o tures per visa savo amžiu neiszsemema pasaku skarba. Kožna dalis arba knyga po $1.50
Apdaryta $1.75

X71 Lietuviu aszaros, tris vaizdeliai isz Lietuvos gyvenimo. Tilžeje 1903, pusl. 23. Labai graži pasakaite..10c

115 Prie dvaro. Parasze Žemaite. Tilžeje 1903, pusl. 47. Graži pasaka.20c

176 Vaidyla, originaliszka novele. Graži apysaka apie senoves lietuvius, stabmeldiszkus kunigus ir ju dievus 15c

301 Sofoklis Antigona. Tragedija teatrui. Tilžeje 1903, pusl. 39....30c

360 Davatku Gadzinkos ir szeip linksmos dainos, surenge Liepukas. Antra laida. Bitenai 1903, pusl. 48. Gražios ir labai juokingos dainos.15c

365 Eiles Pranciszkaus Vaiczaiczio (Sekupasakos). Iszleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Czia telpa su virsz 100 labai gražiu dainu 50c

330 Girtuokliu Gadzinkos ir kitos apie girtuokyste dainos. Surenge Pamazginietis. Bitenai 1903, pusl. 48. Labai juokingos dainos 15c

626 Dvideszimtmetines „Auszros" su kaktuves, Tilžeje 1903, pusl. 62. Istorija inkurimo ir gyvenimo laikraszczio „Auszros" iszeidinejusios Prusuose nuo 1883 m 40c

721 Tautiszkas atgijimas Lietuviu ir kitu jaunu tautu. Atminczlai 20 metiniu „Auszros" sukaktuviu, Tilžej. 1903, pusl. 40. Istorijai laikraszčio „Auszros", kilimo ir atgijimo Rusinu, Czeku, Silezijos lenku, Bulgaru, Gruzinu ir Makedonieczių 20c

908 Isz musu praeites. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. P. Londone 1903, pusl. 16 ....10c

977 Varžytines, ka jos duoda kapitalistams, darbininkams, ir kaip jas reikia panaikintu. Iszleido Liet. Soc. D. Partijos London, 1903, pusl. 16...10c

976 Valdžios pilvas. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. Partija. Londone, 1903, pusl. 16 ....10c

949 Paslepes vilko nasrus rodo lapes uodega. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 7 ....5c

1042 Kas ir kiek gali pirkti žemes Lietuvoje. Tilžeje 1903, pusl. 33....10c

1080 Tiesos gaspadoriu ir samdininku Lietuvoje. Dalis I. Tilžeje 1903, pusl. 11 ....10c

1050 Miszku, lauku, sodu, daržu elbes ir bausmes už jas. Tilžeje 1903, pusl. 32. Naudinga Knygele ukininkams 10c

1255 Kalbamokslis lietuviszkos kalbos (tai yra gramatika). Iszleista per L. L. Spauda E. Jagomosto, Tilžeje 1896, pusl. 84. ....50c

1315 Trumpa Vokieczių Gramatika arba kalbamokslis lietuviams ir žemaičiams ant tobulo pasimokinimo vokiszkos kalbos. Parasze. Kristupas Jurkszaitis. Tilžeje 1900, pusl. 89. Kietais apdareliais 75c

1522 Paprasti rakandai ir iszdarbiai isz szaku, su 74 pieszinelliais. Verte J. S. Iszleido P. Neris, Tilžeje 1903 m. pusl. 48. Naudinga knygele stalioriams, pamokinanti apie iszdirbima ivairiausiu mebliu 25c

1523 Pranaszavimai Michaldos Karalienes isz Sabbos, isz naujo perveizeta ir treti karta atspausta 10c

Darbininku kalendorius 1904 m....15c

1529 Sziapus ir anapus grabo. Parasze J. Gerutis Chicago, 1903, pusl. 185. Mokliszkai dvasiszki gamtos tyrinejimai 75c
Apdarytas $1.00

1524 Pragaro gelmes. Parasze Sz. Tilžeje 1904, pusl. 38. Szi knygele aprasze kaip vienas žmogus, pasigaves velne priverte ji vesti žmogu in pekla ir aprodyti jam viska kas pekloje dedasi, koki ten žmones po smert pakliuva ir kaip jie ten yra kankinami. Ka minetas žmogus peklioje mate, szioje knygeleje viska apsako. Preke knygutes 15c

1742 Novenos prie Vieszp. Jezaus. Szv. Marijos P. ir szventuju Dievo ir meditacijos ant 40 valandu atlaidu ir triju dienu rekolekciju. Vilniuje, 1863 pusl. 216 ....25c

Laiszkeliai Vorsi ir Muses. Priligimas prie ponu ir darbininku....5c

Kalendorius 1904 metams 154 pusl., yra didžiausias ir geriausias kalendorius su daugeliu mokslišzku straipsniu ir visokiu kitu svarbiu žiniu 25c

Kas užsimokes už „Lietuva" viso meto prenumerata $2.00 gaus szita kalendoriu dovanu.

BREVIORELIS

KATALIKIŠKA MALDU KNYGELE,

Pavesta Lietuvos Katalikiškai Jaunuomenei.

Knygeles miera 2¾x3¾. Puslapiu 140, storis ½ colio.

Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygė nėtka bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos driejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi visus reikalingus maldas ir kalendorių teip kaip didelė knyga. Balta plona gera popiera. Čia yra jos paveikslėliai ir prekės:

No.1901. Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražus išpausti išmarginimai, lapų kraštai raudoni. Prekė....40c

No.1902. Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražus išpausti išmarginimai, auksuotas kryžutis ant ūono, auksuoti lapų kraštai. Prekė 50c

No.1903. Juodos francuziškos skureliės kieti lygus apdarai, auksiniai parašai ant ūono ir nugaros, lapų kraštai bagotai raudonai auksuoti, rundini kampai. Prekė $1.00

No.1904. Juodos francuziškos lygios skurelės, minkštai išrišti apdarai, kampai išmarginti, auksiniai parašai ant nugaros ir ūono, raudonai bagotai auksinti lapų kraštai, rundini kampai. Prekė $1.25

No.1905. Baltos skurelės kieti drutі apdarai, gražus išspausti išmarginimai, auksuoti lapų kraštai. Prekė 50c

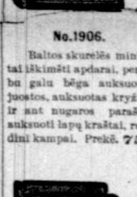

No.1906. Baltos skurelės minkštai iškimšti apdarai, per abu galu bėga auksuotos juostos, auksuotas kryžius ir ant nugaros parašas, auksuoti lapų kraštai, rundini kampai. Prekė. 75c

No.1907. Baltos celuloidos gražus apdarai, išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulas, čysta, slidi, žvilganti; ant ūono auksuotas kiellkas ir kvietkelė žaliais ir kitokių parvų lapeliais, rundini kampai, lapų kraštai bagotai auksinti, su viena kauline ant vidurio kabute. Prekė $1.50

Pinigus siuskite ant adreso:

A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Kur gali gauti „Lietuvą."

„Lietuvos" redakcija turi savo agentus Brooklyne, Philadelphijoj, Baltimoreje, Kewanee ir Shenandoah.

Sztai agentu adresai.

E. Froomes, 73 Grand st. Brooklyn, N. Y.

J. Gudavicze, 3104 Richmond, St, Philadelphia, Pa.

Wm. J. Morron, S. E. Cor. Sharp & Camden sts. Baltimore, Md.

Jos Valukas. 306 W. Coal st, Shenandoah, Pa.

Pas szituos agentus gausite „Lietuva" už 5c. kas subata.

„AUSZROS" Dr-tes fondas, besimokinanczial lietuviszkai jaunuomenei.

„Vienybes" Red-ja surinko ir prisiunte ($38.74, minus sukolekt. czekio 10c.) $38.64

„Auszros" kuopa No. 4, Plymouth, Pa. 3.75

Isz Thorp, Wis., per F. Mikolaini 75

V. Ambrozevicze, Newark, N.J. 50

Isz New York, per J. Naujoka 1.25
Buvo $378.33
$423.22

Aukos kankintiniams.

Isz Thorp, Wis., per F. Mikolaini 50

Kalnakasiu Unija, Westville, Ill. ..$4.25
Buvo $46.78
$51.53

Reikalanja 500 darbininku prie visokiu darbu miestuose ir ant farmu, prie akmenu apdirbimo, prie tartoku, prie geležinkeliu, in angliu mainas, mechaniku ir paprastu darbininku, vyru ir moteru prie hoteliu, restauraciju ir tt.

J. Lucas agentas, Room 18, 167 Washington st., Chicago, Ill. Branch office, 3311 S. Halsted st.

(5—27)

Reikalingas geras barzdaskutys, lietuvis, mokantis gerai plaukus kirpti ir barzda skusti. Atsiszaukti ant adreso:

J. Galinaski, 99 W. 25th st., Chicago, Ill.

Vargamistra isz seno krajaus, turintis gera moksla ir praktika, mokantis grajyti ant visokiu instrumentu ir galintis gerai sutaisyti bažnytini chora pajieszko vietos už vargamistra. Reikalaujanti gero vargamistros malones adresuoti:

Antanas Szymonovskis, 720 S. Canal st., Chicago, Ill.

(5—27)

Pigiai ant pardavimo pirmaeiline balberszape, lietuviu apgyventoje vietoje, kurioje talpinasi didele cigaru krautuve ir laundry office. Parduoda vien del to, kad nori atlankyt visosvietine paroda St. Louis. Atsiszaukite pas savininka.

J. Galinski, 99 W. 25th st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo gera grocerne ir buczerne lietuviu apgyventoje vietoje. Norintis gali pirkti ir su namu.

Adresuokite:
Mike Asevicz, R. F. D. 11, Joliet, Ill.

(5—27)

Ant pardavimo geras saliunas vietoje lietuviu apgyventoje, miestelyje arti Chicagos. Dasižinokite „Lietuvos" redakcijoj.

Ant pardavimo medinis namas su lotu. Namas ant dvieju pentru, apacioje groserne, virszuje gyvenimas. Parsiduoda su visu bizniu, árkliu ir vežimu. Arti lietuviszkos bažnyczios. Preke $3000. Dasižinokite „Lietuvos" redakcijoj.

Lietuviszka Banka.

(Uždeta 1888 mete.)

Siunczlam pinigus greitai ir saugiai in visas dalis svieto. Parduodame Laivakortes ant greiciausiu laivu. Paczto Sta. No. 8.

S. Mack, 212 First St., Elizabeth, N. J

Visai už dyka.

Kas prisius 25c. markems aplaikys 12 arkuszu gromatoms popieru su kopertais ir gaus dovanu lietuviszka knygele verta 15c. dainu ar kita kokia nores. Popieros su gražiais pasveikinimais, dainelems, paveikslais ir gražioms kvietkoms. Už $1.00 6 tuzinai. Agentams duodu antju gera uždarbi. Adresuokit:

V. Ukmann,
Station W. Box 14, Brooklyn, N. Y.

T. Podlaski,

668 Milwaukee av., Chicago, Ill.

Pirmos kliasos Saliunas.

Užlaikau geriausia arielka, vyna, likierius ir kitokius gerimus, szalta bavarska alu, kvepenczius lietuviszkus cigarus ir gardu užkandi. Kurie turi kokias provas už sužeidima fabrikuose ar kitur, pas mane visada gaus roda dykai. Pribuve isz kitu miestu gaus pas mane puikia nakvyne ir gražu priemima. Neužmirszkit atsilankyti.

Lietuviszkiejie Europos laikraszcziai.

Varpas politikos, literaturos ir mokslo menesinis laikrastis. Metu preke $1.25

Ukininkas tautiszkai-politiszkas menesinis žmoniu laikrasztis. Metu preke ....75 centai

Abu laikraszczių iszeina Tilžeje (Prusu Lietuvoje) kas menuo viena karta.

Kiekvienas lietuvis, noris politiszkai apsiszviesti ir geriaus suprasti Lietuvos reikalus ir savo pareigas, noris sekti Lietuvos visumenes gyvenima, savo broliu darbus Lietuvoj ir ju kovas su caro valdžia bei jos bendrais už savo tiesas, už geresne savo ateiti, — kiekvienas paminetuose laikraszczluose atras daug naudingu žiniu ir pamokimu.

Kas noretu parsisiuzdinti viena ar antra laikraszti, arba ir abudu kartu, te padeda raszydamas ir siuzdamas pinigus toki adresa:

M. Saunus Fabrikstr. 27 Tilsit, Ostpr. Germany.

Arba ir katra nors isz žemiau paduotuju

M. J. Damijonaitis 3108 S. Halsted st. Chicago, Ill.

N. Gendrotius 344 Broadway, So. Boston, Mass.

J. Petroshius,

168 W. 18th st., Chicago, Ill.

Atidare Nauja Lietuviszka Agentura Szifkorcziu ir siuntimo pinigu.

Teipgi knygu ir rasztiszku tavoru sztora.

Visus lietuvius reikalaujanczius szifkorcziu ar norinczius pinigus siusti užkvieczia atsilankyti ir pasikalbeti.

Jonas Petroshius.

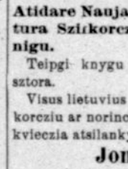

Ar nori but sveikas! Jei teip, eik in

Bened. Bucevicziaus Saliuna,
207 E. Centre st., Shenandoah, Pa.

Kur rasite geriausia Alu, Degtine, Cigarus ir visokius malszytus gerymus. Ten gražiausiai su tavim apsieis.

Lietuviszkai-Ruska Aptieka.

257 Hanover st. 257
Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku tavoru kaip krajevu teip ir užrubežiniu. Aptiekoje visados randasi **daktaras**, kurs duoda roda visokiase ligose be jokios mokesties.

ARMONIKOS ir LAIKRODĖLIUS parduodam už numažintą prekę, del šito laikraščio skaitytojų. Buk atsargus pirgdamas laikrodėlį nuo svetimtaučių. Lietuviai pas savą!

Jeigu dar neturi mano kataliogo, tai rašyk šendien prisiųsdamas savo adresą ir už 2 ct. markę, o mes prisiųsime gražų lietuvišką armonikų kataliogą dykai, kuriame rasite visokių muzikališkų instrumentų ir laikrodėlių prekes.

Adresuokite teip:

M. J. DAMIJONAITIS
3108 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

KASDIEN

asz gaunu naujus laiszkus nuo ligoniu, kurie yra davadu nesuvylianczios pasekmes mano vaistu.

Olyphant, Pa. Kovo 12, 1904 m.

Brangus Profesoriau Collins:—

Aš skaitau sau už gerą laimę matyt jus vardą laikraščiuose. Jausdamasi sergančiu jau ilgą laiką nuo silpnybės kepenų ir inkstų ir slogų, skilvio, aš apturėjau tiek daug palengvinimo nuo vaistų, kurie man buvo siųsti, kad aš dabar labai linksmas nusiųsti jums savo paveikslą, apgarsinkite jį visuose laikraščiuose, idant jusų vaistininkiškas gabumas ir malonus pasielgimas su sergančiais galėtų buti žinomu kuo plačiausiai.

Su pilnu užsitikėjimu, tikėkite man, Jusų tikras tarnas ir draugas,

— L. Pusdeeither.

New York, Kovo 7, 1904 m.

Mano brangus daktare:—

Siunčiu jums šiądien savo paveikslą, ir meldžiu jus pagarsinti jį drauge su mano laišku. Išlegusi daugelį metų nuo pasididinimo kepenų, blogo žiebčiojimo ir abelno nervikumo drauge su moteriškoms ligoms, aš išgirdau apie jusų vardą ir vartojusu jusų vaistus ir sekiau jusų rodą su ta ižeiga, kad po kelių savaičių aš buvau pilnai išgydyta nuo visų mano nesveikų.

Aš siunčiu jums širdingiausią padėkavong už šitą atliuosavimą nuo visų mano kančių, ir rodiju visoms moterims kurios yra sergančios panėšiai, kreiptis prie jus, nes aš tikrai tikiu, kad jus joms pagelbėsite.

Jusų dėkinga pacientė,

Mrs. M. Companiak,
69 Third ave., N. Y.

Steubenville, Ohio, Kovo 2 d. 1904 m.

Gnodotinas Profesoriau:—

Prieš vartojimą jusų pulkiųjų vaistų, aš ligus metus jaučiau su kojose atmaina oro didelius reumatiškus skausmus kojnoje daiyje kuno, ypatingai skaudėjimą gerkles ir skausmus rankose ir pečiuose. Nors aš turėjau daugelį daktarų, aš ėjau blogyn ir labai sulaibėjau, susilpnėjau ir netekau visiškai valgumo.

Po padėmimui jusų vaistų aš nekuomet dar po to nejaučiau jokio skausmo ir neturėjau jokio kito nesmagumo ar nesveikatos, kurią aš iškentėjau pirma. Aš esiu tvirtas, įgijau 20 svarų ir jaučiusi pilnai sveiku,

Meldžiu priimti mano padėkavong už sugrąžinimą man sveikatos su savo medicininiku gydymu ir jusų nesulyginamais vaistais. Aš pasiunčiu jumis savo paveikslą šiądien, kurį jus galite pagarsinti drange su šituo laišku ir visuomet skaitykite mano tarpe savo dėkingų pacientų. P. Putinas.

Paslaptis D-ro Colllins'o gydymo ligų pasekmės yra tame, kad po nuosekliam tyrinėjimui ligų privatiškai ir ligonbučiuose JIS IŠRADO GYDUOLES, kurios ne tik išgydo sergančius organus, bet teipgi veikia ant visos nerviškos sistemos, sustiprindamos ją ir priduodamos kunui stiprumą atstovėti užpuolimui ligos ateitėje.

Neapgaudinėk savęs. — Neapkrauk savo pajiegos ir nelauk kol liga tavę visiškai sunaikins. Kiekvienas iš svarbiųjų organų kuno yra lyginai kaip žiedas retėžyje gyvasties. Jei yra silpnumas širdies ar plaučių, kepenų ar inkstų, tai buna silpnas žiedas retėžyje gyvasties, kuris bile valandą gali nutrukti.

Sunku butų nusverti gerumą, kokį D-ro Collins'o vaistai yra padarę, ar apšti laimės, kurią yra suteikę Amerikos namams bėgyje 12 metų nuo pirmutinio padavimo jų žmonėms ir apreiškimo jiems, kad jie apsigins ir išsigydis nuo daugelio ligų, kurios gresia gyvastims tėvų ir vaikų. Kožnas pažadėjimas duotas jiems buvo dalaikytas, ant kiek tas yra žmogaus galybėje, ir šiądien D-ro Collins'o vaistai yra pripažinti už pavyzdį ne tik nuo žmonių, bet ir nuo daktarų, vaistinikiškų mokslainių, kollegijų ir mediciniško svieto abelnai.

Prof. Collins darodė be mažiausios paabejonės —kad jo ŠALČIO GYDUOLES išgydo slogas šviežiaus ar biauriai įsisenėjusias ir apsaugoja nuo Pneumonijos, Bronchitis, Influenzos, Kataro ir net daug pavojingesnių ligų.

Jo Reumatizmo Gyduolės— yra tikras vaistas nuo visokių formų reumatizmo, paprastai išvarantis skausmą į 12 adynų.

Jo Inkstų Gyduolės— yra išgydę daugybę sergalingų inkstų ir prašalinę daugiaus kartų Brightligę negu kokia nors kita žinoma gyduolė.

Kepenų ir Kraujo Gyduolė— daro stebuklus taisyme žmonių ir užlaiko juos liuosais nuo Skaudėjimo pilvo, Kietų vidurių, Odos išbėrimų, Galvoskaudžių ir tt.

Jo Kosulio Gyduolė— sustabdys kosulį ir sulaikys jį nuo įsigavimo į bronchinius takus ir plaučius daug tikriaus negu koks kitas išradimas.

Kad visi kiti jo vaistai — yra teip pasekmingi gydyme ligų, teip nepavojingi, tiki išeigose, kaip ir tie, kurie augščiaus minėti.

Jeigu sergi, rašyk pas jį be atidėjimo apie savą ligą. Jis prisiųs tau vaistus, kurialis išsigydysi ir įgysi pilną sveikatą.

PROF. E. C. COLLINS, New York Medical Institute, 140 West 34th St., NEW YORK.

Puiki Lietuviszka Balberne.

Po num.
155 Metropolitan av. ant kampo Berry st. Brooklyn, N. Y.
Juozas Szunskis ir Vincas Simanavicžia

Puikei plaukus kerpa ir lengvai barzda skuta.

Dykai! Dykai!

Gaus kiekvienas Daktariškų knygutę apie ligas vyrų, moterų ir vaikų kas prisiuns savo adresą ant adreso:

L—VA, P. O. Box 268, MADISON SQ. N. Y.

Nuo Korn-spanduku ant koju tik 10c.

Gvarantavojome išgydyma.

Dantu gelmos ir Skorbutas, Papuczkus negidit. Plauku sliankma sušaikite ir sutankite ant prapliksios galvos, Pleiskanas išnaikina. Teipgi turime vaista del išmaišinimo plauku, kad barzda nereiktu skust, arba moterie turi ant apgrimimo ligus gyvaplaukius, mes esame SPECIJALISTAIS.

J. M. B. Chem, Co.
bx106 Sta. W. B'klyn-New York.

Nei $1 Nereikia Moketi iki Iszgydymui.

X-SPINDULIU EGZAMINAS DYKAI!

Garsus mediškas užžiurėtojas, užbaigęs vokiškus ir amerikoniškus Universitetus, su daug metų patyrimų yra autorium, išrodinėtojum ir specialistu gydyme privatiškų, nerviškų ir užsisenėjusių ligų. Tukstančiai jaunų vyrų tapo išgelbėti nuo priešlaikinio grabo, kuriems jis sugrąžino sveikatą ir tvirtumą.

Nerviškas nusilpnėjimas. Nerviškas silpnumas, peržengimas gamtos tiesų, nustojimas gyvybės, lenkimasis draugijos, sunykimas ir tt. yra tai pasekmės sulaužymo sveikatos tiesų. Tu gal esi pirmam laipsnyje bet atmink kad artiniesi greitai prie paskutinio. Nedaleisk falšyvai begėdystei ar pasididžiavimui suturėti savę nuo sugryžimo prie sveikatos. Daugel vyrų neatboja apie savo padėjimą kol jau yra per vėlu.

Limpančios ligos, kaipo kraujo užnuodyjimas visokiuose laipsniuose, užkrėtimas gerklės, nosies ir kaulų, puolimas plaukų, užakimas varpos ravelio, uždegimas puslės, sutinimas lytiškų dalių yra greitai ir nuodugniai išgydomi. Mes parengėme gydymą virš minėtų kenkimų teip, kad tu netiktai patirsi greitą palengvinimą, bet visišką išgydymą.

Atmink— Mes duodame užtikrinimą išgydymo kiekvienos ligos paimtos ant gydymo. Jeigu tu negyveni Chicagoj, tai rašyk prašydamas klausymų lakšto. Tu gali but išgydytas namie, jeigu suteiksi mums gerą aprašymą savo ligos. Gyduoles sukrauname in mažas, be jokių parašų skrynutes, teip kad nieks neatkreiptų atydos kas jose yra.

Gyduoles Dykai iki Iszgyjimui.

State Medical Dispensary,

Pietvakarinis kampas State ir Van Buren gatvių,
Inejimos per 66 Van Buren gatve, rujmas 6, Chicago, Ill.

Mes užprašome visus kenčiančiu s nuo užsisenėjusių ligų, nuo kurių negalėjo išsigydyti, atsišaukti į musų gydynyčią ir pamėgyti musų NAUJA BUDA, kuris yra laikomas už neklaidingą.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po pietų; nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 tik iki 12.

RODA DYKAI!

Paveikslas naujo Popiežiaus PIUSZO X.

miera 18x24 coliu.

Yra labai gražus paveikslas, ant kurio matosi naujas popiežius teip kaip gyvas. Viduriniai rubai balti viršutiniai raudoni, o abrozo dugnas tamsiai žalias. Neapsakytai gražus paveikslas.

PREKE 50 centų.

Gaunamas „Lietuvos" redakcijoj. Adresas.

A. OLSEVSKIS,
924 33rd Str.,
Chicago, Ill.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 10tos ryto.
nuo 7-tos iki 9 val. vakare.
Nedėliomis tiktai nuo 8-tos iki 10-tai ryto.

Telefonas: Morgan 1382.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

DOVANAI VISIEM SERGANTIEM

KOL NEBUS ISZGYDYTI,
Garsus Elektros DIRŽAS
„GIANT"

ELEKTRA YRA GYVASTIS! Vienu vaistų neužtenka, nes organimą liga nusilpnina, ir vaistai negali sugrąžinti tos pajiegos, kurios jis neteko per chroniška arba sunkią ligą. Šiai delko daugelis žmonių vartoja vaistus per ilgus metus be jokios naudos, o kiti išgydyti tik vaistais, kada jau tiki kad yra visiškai sveiki, umai atkrinta į senąją ligą prie menkiausios progos.

ELEKTRIŠKAI - VAISTIŠKAS GYDYMAS (su elektra ir vaistais) yra vienatinis gydymas kursai išgydo be abejones į galimai trumpiausią laiką VISAS UŽSISENĖJUSIAS IR NAUJAS LIGAS. Parodymui, kad teip yra, mes VISIEMS sergantiems, kurie tik pas mus atsišaukia, siunčiame DOVANAI, kol jie pasveiks, savo garsų elektrišką diržą GIANT.

Kosulys, silpnumas, reumatizmas, silpnumas vidurių, dusulys, ligos pilvo, kepenų, plaučių, puslės ir širdies, nečystumas kraujo, nerviškos ligos, negalėjimas, nevaisingumas, uždegimai, karštligės, slinkimas plaukų, gonorhea, skaudulisi, sifilis, niežėjimas, nereguliariškos mėnesinės, malaria, ir t. t. VIS TIEK KOKIA LIGA NEBEBUTŲ, ateik ir tegul tave peržiuri mus specijalistai, arba jei esi toli, parašyk geral išaiškindamas savo ligą.

Rašyk pas:

New York Specialty Co.,
52 W. 18-th St., Room 24, NEW YORK, N. Y.

MES GVARANTUOJAME KAD IŠGYDYSIME.
PRIĖMIMO valandos: kasdien nuo 11 iki 1, Subatomis nuo 10 iki 1.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:— **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkleliius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:— **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus b